

Învățământul arădean la început de nou an școlar

În mod firesc, reluarea activității în noul an școlar 1992-1993 ne oferă tuturor — cadre didactice, părinți și elevi — prilej de-a ne gândi la câteva dintre problemele majore, de o deosebită importanță pentru întregul învățământ românesc, care stau în fața noastră în contextul Reformei începute în urmă cu doi ani. Nu putem să nu subliniem încă de la început că în noul an școlar se vor aplica noi planuri la învățământul primar și gimnazial, pentru clasele de început, lucru ce se va extinde, în anii ce urmează, în mod treptat, și la restul claselor. Apoi învățământul liceal va funcționa cu un număr considerabil mai mare de clase profil teoretic (real, uman) și de informatică, în conformitate cu opțiunile elevilor. Pe de altă parte informăm cetățenii noștri că la clasele cu învățare intensivă a limbilor străine vom beneficia de aportul a doi profesori cooperanți din Germania, pentru limba germană, și doi din SUA, pentru limba engleză. Vom inaugura, în cadrul învățământului primar sistemul waldorf, iar pentru copiii aparținând tuturor minorităților naționale — ce trăiesc în județul Arad — am asigurat condiții de studiu în limba maternă, la toate ciclurile, în funcție de numărul populației școlare și solicitările părinților.

Am putea sublinia încă multe alte idei pozitive, iar dacă nu o facem, aceasta se datorează faptului că ne copleșesc tot atât de multe greutăți! Iată câteva: Bugetul este deficitar cu peste 150 milioane la capitolul „cheltuieli materiale”; lucru ce va afecta vizibil finalizarea și decontarea lucrărilor de reparații, aprovizionarea cu combustibil pentru iarnă, greutăți cărora se mai adaugă criza spațiului de învățământ în unele cartiere ale municipiului, unde se impune funcționarea școlilor existente în două tururi. Apoi simțim obligați să preluăm unele ateliere — școală și grădinițe, pe care unii agenți economici nu le mai pot subvenționa! Ca să nu mai vorbim de dificultatea pe care o întâmpinăm în asigurarea cu materialele necesare a procesului de instruire practică a elevilor! În fine, în județ, apar alte multe greutăți, printre care amintim faptul că într-o serie de localități se simte o acută lipsă a mijloacelor de transport necesare pentru deplasarea elevilor la școlile din zonă, plus tariful majorat al abonamentelor pe mijloace de transport!

Peste toate aceste greutăți tronează lipsa unei legislații școlare corecte și normale!

Cu toate aceste greutăți ne exprimăm, convingerea optimistă că vom învinge o bună parte din ele, iar guvernanții, legiuitorii și oamenii de afaceri din județul Arad vor depune, la rindul lor, eforturi considerabile, pentru asigurarea condițiilor necesare unui învățământ decent, superior anilor precedenți!

Prof. STELIAN IONUȚIU

Inspector școlar general al județului

ARAD



IOAN KETT GROZA — „Compoziție”

din sumar:

- IOAN KETT GROZA ● LUCIAN EMANDI ● CONF. DR. GHEOR-
- GHE HALIC ● PROF. UNIV. DR. AUREL ARDELEAN ● PROF.
- UNIV. DR. ION DRAGAN ● PROF. DR. ALEXANDRU ROZ ●
- PROF. DR. LIZICA MIHUȚ ● MIHAI RUJA ● FLORIN BANESCU
- MIRCEA STEPAN ● VASILE POPEANGĂ ● CORNEL MARIAN
- IULICA VOINEA ●

DICȚIONAR PLASTIC ARĂDEAN

IOAN KETT GROZA

Născut la Arad 1941, absolvent al Facultății de Arte Plastice Timișoara 1966. Profesor de pictură la Școala de Arte Arad.

Din 1968 participă la toate expozițiile județene și festive ale filialei U.A.P. Arad.

EXPOZIȚII COLECTIVE : Baia Mare, Timișoara, București, Deva, Turnu Măgurele, Alexandria, Sibiu.

SALOANELE UMORISTICE: București, Bacău, Tg. Mureș, Suceava, Costinești, Vaslui, Brăila, Petroșani, Timișoara, Ploiești, Focșani, Macea.

Publică caricatură având peste 1100 caricaturi publicate în diferite ziare și reviste.

EXPOZIȚII PERSONALE:

PICTURĂ: Arad 1974, 1976, 1988.

Deva: 1989.

Sudovigshafen (R.F.G.) 1991 pictură și Arad: 1977, 1981, 1987 GRAFICĂ.

CARICATURĂ: Arad: 1976, 1981, 1982, 1990, expoziții colective în străinătate — 1974 Zrenjanin și Subotića (Iugoslavia), 1983 Oroshaza (R.P. Ungaria), 1981 Tokio (Japonia), 1985, 1986 Montreal (Canada), 1985, 1986 Marostica (Italia), 1985 Vecerli (Italia), 1989 Zrenjanin (Iugoslavia).

LUCRĂRI ÎN COLECȚII DE STAT ȘI PARTICULARE DIN: România, Ungaria, Germania, Austria, Italia, Franța, Canada, Iugoslavia, Finlanda.



„Pictorul IOAN KETT GROZA face oarecum o figură aparte în cuprinsul mișcării plastice arădene. Formula lui artistică este tulburătoare prin conținutul său enigmatic cu care este încărcată.

HORIA MEDELEANU — critic de artă

„Peisajul lui Ioan Kett Groza pare a fi unul și același; pictorul poartă în el nostalgia pustiului — spațiu necuprins, după ce va fi fost cine știe când impresionat de nebunia; liniile plane ale cîmpiei, ori cele vălurite, curbate de ascunse subpămîntene forțe, se expun examinării libere; nimic nu le ascunde, nimic nu le încarcă“.

FLORIN BĂNESCU — scriitor

„Surprinzător cum, din aproape aceleași elemente — simbol, Ioan Kett Groza, „spune“ de fiecare dată altceva, dar nici o dată nu o face explicit ci, dimpotrivă, lăsînd privitorul să caute și să găsească „soluția“ cea mai potrivită experienței sale de viață“.

HORIA UNGUREANU — scriitor

„Remarcabil în demersul artistic al lui Ioan Kett Groza este capacitatea de a crea atmosferă și de a oferi sugestiile unor posibile evenimente (văzute sau nevăzute). Pictorul este în același timp și autor de factură realistă și creator de sorginte științifico-fantastice“.

GHEORGHE SCHWARTZ — scriitor

„Ioan Kett Groza revitalizează întinderile melancolice ale cîmpiei“.

MIRCEA MICU — poet

„Ioan Kett Groza se distanțează de ceilalți arădeni printr-o viziune personală, aș putea spune cosmică de Monument Ghizar a spațiului sugerat aici printr-o rară economie de mijloace“.

MIHAI MIHALACHE — critic de artă

Rubrică realizată de
EMIL ȘIMANDAN

Biografia unei iluzii

LUCIAN SUCIU este un introvertit. Lumea sa interioară este măcinată de o boală nenumită, neclădită și care are ca arie de activitate — măcinarea EU-lui, exploatarea metaforei, a conștiinței de sine precum și a altor stele. Această boală, de care mai suferă și alții, în acest sfîrșit de mileniu electronicizat, se numește POEZIE.

Evident, ieșirea din impas, este una singură: Punerea de întrebări și căutarea răspunsurilor. Deci, folosirea cuvintelor. Sărace, cuvintele sînt precum frunzele în care se ascunde clorofila. Cit oare din ce simțim și din ce gîndim reușim să redăm prin cuvinte? Dacă folosim cele mai potrivite cuvinte pentru a ne descrie, bunăoară, durerea, cel mult vom sugera ceea ce simțim dar nu vom dura pe nimeni. Totul (talentul) depinde de felul cum știm să ne facem înțeleși.

Și pentru că această maladie (poezia) se tratează deocamdată prin sine însăși, Lucian Suciul procedează și el ca și ceilalți : scrie.

De o sensibilitate alarmantă, poetul ne-a obișnuit cu poezii în care sinceritatea sa șoșeahă.

În anul 1990, Lucian Suciul și-a tipărit prima sa carte, „LUMINEAZĂ, DESCHIDE“. O carte frumos îngrijită, în care predomină poeme scurte ca întindere, în special haiku-ri.

Debutul său, o reușită zicem noi, a luminat și a deschis drumul unui poet adevărat care trăiește exclusiv prin și pentru poezie.

De această dată L. S. publică un poem într-o carte. Cartea și poemul, deci, ne prezintă un Lucian Suciul nou, propunîndu-ne o nouă față a căutărilor sale.

„MEMORIA UNUI CUVÎNT“ despre care vorbim, carte tipărită în regia exclusivă a auto-

rilor, este biografia unei dureri, ascunsă în dosul cuvintelor (care s-au născut pentru a ne masca gîndurile).

De o tristețe covârșitoare, poemul, în care bănuim secvențe biografice, este travaliul unei trăiri interioare. Sau, dacă vrei, este viața lui paralelă lucrurilor și gesturilor comune, diurne.

Lucian Suciul își caută identitatea sa interioară, se caută pe sine, mereu negăsindu-se, dar propunîndu-ne definiții: „Eu sînt norul acela aducînd furtună“ și mai este „Tristețea, durerea și speranța“.

De altfel Lucian Suciul e un mare singuratic, durerea existenței sale este covârșitoare: „la primăvară voi pleca într-un spital de nimeni știut (...) acolo nu au icoane nici luminări“.

Relația EU-lui cu lumea exterioară este depășită de o neînțelegere crudă, ca o condamnare ...

Poemul publicat în această carte ne prezintă, cum spunem, o nouă față a lui Lucian Suciul.

Dacă pînă acum autorul nu-a obișnuit cu poeme scurte, folosind cu zgîrcenie cuvintele, cîntărindu-le și căutîndu-le esența, acum zăgazurile s-au rupt iar apele s-au revărsat. Evident, riscul este al lui, al autorului. Căci involburatele cuvinte pot aduce cu ele și vreașcuri uscate și, uneori, chiar cadavre.

Dar depinde numai de Lucian Suciul felul cum îi vor arăta viitoarele poeme, felul cum își va folosi cuvintele. Și tăcerea.

Nu, Lucian Suciul nu se va tîmădui niciodată ! Boala sa se numește POEZIE, și nu-i va părăsi niciodată ființa.

Scăparea de această boală e o simplă iluzie.

PETRE DON

Despre boema care ucide

Credeam că libertatea ne va lumina ! După Decembrie '89, speram ca Lipova să se rostuiască din nou prin cultură, dar, n-a fost să fie! Ignoranța, nepăsarea, spoiala culturală și birfa par a fi astăzi efigii ale unui oraș înfloritor cîndva, la amurgul Imperiului cînd aici viețuiau implinind propria operă și Opera Țării — Ion Tudulescu, Aurel Eisenkolb, Vasile Goldiș, Sever Bocu și alții ... Nu putem analiza altfel prostia ocoasă a acelor sibiliți cu diplomași fără de, care într-un limbaj gregar birfesc o personalitate de excepție a Banatului a orașului nostru — maestrul Petăr Kleckner, profesor, pianist, compozitor. Omul despre care au scris mari reviste europene, STERN,

de exemplu, aici acasă este batjocorit în fel și chip, i se impută de fapt boema, BOEMA CARE UCIDE. Pentru că înainte de toate, Petrică este un boem incorijabil. Moralisti de duzină uită că trupul este doar stîrv ..., ignorînd cu premeditare o chestiune fundamentală, și-anume că DOAR LUCRAREA ÎNTRU SPIRIT VEȘNICESTE. De curînd magistrul Petăr Kleckner a împlinit frumoasa vîrstă de 76 de ani.

La mulți ani, Petrică, și furtă rîndurile amare de mai sus, fiind convins că la rîndu-ți ierți pletora zeloșilor terfelegii. Nu au fost surle și trimbiți ci doar modesta urare de sănătate și ani mulți, mulți.

MIRCEA STEPAN

Requiem pentru eroii de la Păuliș

I

Sub patrafirul de aur al lunii,
Pe furiș, în alcovul tăcerii,
Ceasul pereche cu ceasul invins
Din scrumul clipitelor moarte
Nuntesc veșnicie.
Prin cramele morții
Se tescuiește, răscoaptă,
poama durerii
Și vinuri amare și roșii,
Ca singele proaspăt,
Sporesc neincetat în bărdace..
Cite cetăți adormiră prin vreme
Lingă timpla uitării?
Cite visuri îngropat-a istoria
Sub molozul cetăților moarte?
Ce noime dezleagă pământul
prin ani
Din zalele tinereții astrucate
Sub brazda străbună?
Unde sint laurii? Unde e gloria?
Unde văpaia singelui tinăr,
Ce-ngrășă ogorul?...
Să le frământ toate pe talgerul
inimii
Și să le fac zvon și vestire
Ce urcă la stele!

II

Sus pe creste,
La cetate,
Nici un zvon nu se abate,
Nici o strajă nu mai este,
Nici un deget nu mai bate
În amurguri fără preget
Pe la porțile-ncuiate...
Totu-i liniște și fum,
Că veciile sint scrum.
Nu vin soli. Nici nu alegă
Aducind din lumea largă
Vești de pace și război
Numai timpul — sterp strigoi —
Zuruie din când în când
Crunt cătușele în vint.
Printre zidurile roase
De-ale anilor vintoase
Totul este mort și gol.
Vremea tace,
Zarea tace
Și uitarea
Cuib își face
Sub al liniștii prestol.
Doar mai jos,
La Păuliș,
Liniștea se dezmoțeste
Și prin noapte se porneste
Coasa morții pe furiș.
Și de-odată-n cornul lunii
Sună erainicul furtunii
Și-n catapeteasma serii
Bate degetul durerii.

III

Stea vicleană singerează
Răstignită pe o rază
Și apasă ca o rană
Peste timpla unui nor.
Timpul curge fără spor
Și urzește prin podgorii
Început de noi istorii.
Evanghelia tăcerii
Arde sfirtecată-n două,

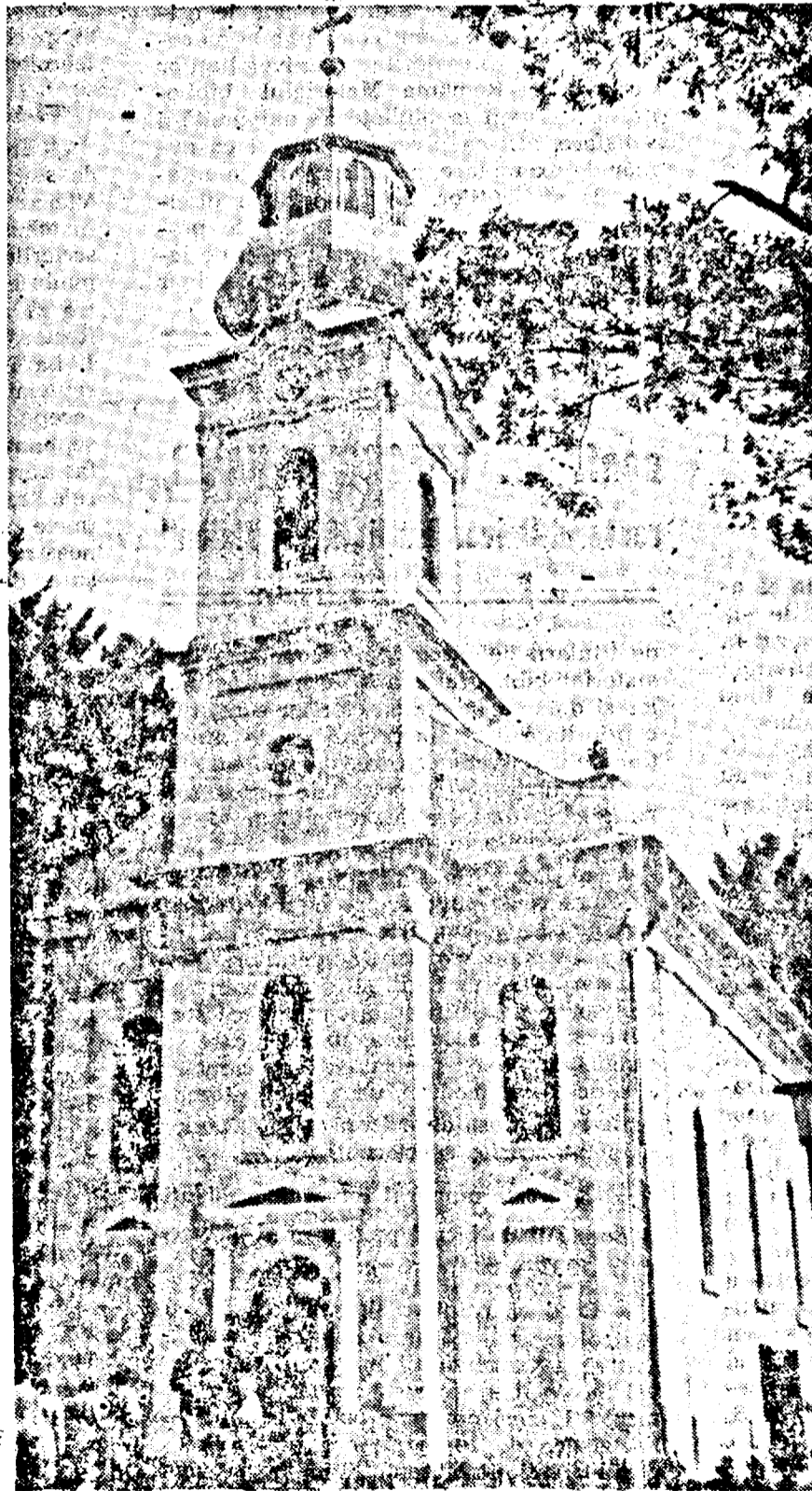
Iar din bagdadia serii
Singele se lasă — rouă —
Peste miriști,
Peste liniști,
Peste liniști
Și pe dealuri
Și pe valuri
Și pe umbrele din maluri.
Ghionoaia morții bate
Toaca-n lemnele uscate
Și în inimi fulgerate.
Bate, bate hahalera,
Toaca și mitraliera.
Și sub, coasă
Se tot lasă
Stele-n iarba de mătăasă;
Cad luceferi
Tineri, teferi
Ca și floarea cimpului
Sub secera vântului...

Și-și nuntesc în prag de seară
Inima — tristă fecioară —
Tinerețea ca o pară.
Și cu fruntea la pământ
Își fac pat dintr-un mormint.
Pat de nuntă,
Pat de dor
Pentru somnul anilor;
Pat de nuntă,
Pat de miri
Sub al nopții coviltir,
Într-un prag de cimitir.
Sapă vremea ca o apă,
Sapă groapă după groapă
Și la Radna-n cimitir
Cresc mormintele în șir...
Cimitir bătut de ploii,
Cu morminte de eroi;
Cimitir albit de lună,
Floarea tinereții-adună;

Cimitir udat de rouă,
Stă hōtar de vreme nouă,
Cimitir bătut de vint,
Chezășie de moșie,
Legământ
Pentru pământ,
Cimitir hrănit cu singe,
Tinerețea-n brațe-o stringe
Și în veșnicie-o fringe.

IV

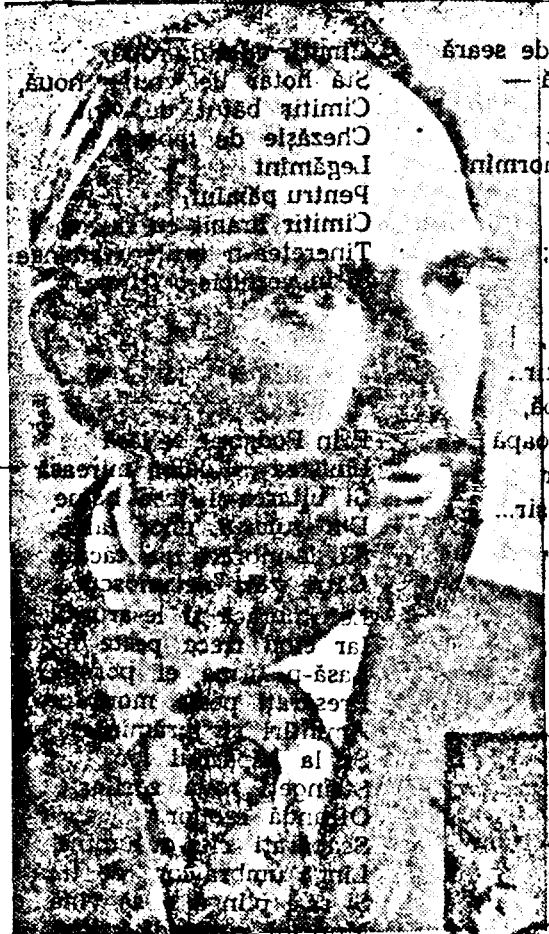
Prin Podgorie se lasă
Liniștea — dalbă mireasă —
Și uitarea-și țese haine
Din fuiorul unor taine,
Să le-mbrace pe tăcute
Către zări necunoscute.
Le îmbracă și le-aruncă,
Iar când trece peste luncă
Lasă-n urma ei poruncă:
Presărați peste morminte
Amintiri și jurăminte!
Și la căpătiul lor
Stringeți roua zorilor,
Ofrandă eroilor.
Scăpărați cite-o lumină
Lingă umbra lor de tină
Și să-i plingă o să vină
Mureșul cu unda-i lină.
Va boci în fapt de seară
Codrul blind, cu frunza rară,
Iar stejarii și gorunii
Peste crucile umile
Vor strivi-n bătaia lunii
Ale stelelor feștile.
Cite-un mac,
Sau o cicoare
Mucuri verzi de luminare —
Arde-vor la căpăti
Prin amurguri singerii.
Graurii și ciocirlii
Le vor zice liturghia
Și-i vor prohodi în zori
Triluri de privighetori.
Dânduind peste gorgane
Triste, Fetele Morgane
Le vor azeza, pomeni
Pe miriști și prin poleni,
În sobor, pe sub pământ,
Mari soboli fără cuvint,
Fără grai, fără vedere
Îi vor priveghea-n tăcere.
Maici bătrine-n prag de case
Le vor pune parastase.
Și din fir de amintire
Și din fir de amăgire
Și din fir de dor, subțire,
Țese-vor cămăși de mire
Mîini firave de mirese.
Vor tot țese,
Vor tot țese
Și-n război vor nevedea
Din urzeala inimii
Lacrimă scrisă cu acul
Pentru nunțile cu veacul,
Lacrimă scrisă cu acul
Pentru miri fără noroc;
Lacrimă scrisă cu singe
Pentru miri ce niciodată,
Niciodată n-or mai stringe
Trupușor mlădiu de fată,
Lacrimi mari, arzînd ca para,
Pentru miri nunțiți cu țara!
Pentru miri nunțiți cu țara!



Biserica de la Tebea

LUCIAN EMANDI

„Universitatea „Aurel Vlaicu“ din Arad



În următorii 5 ani se va finaliza construcția unui frumos campus universitar proiectat pe malul stîng al râului Mures între cartierele Subcetate și Aradul-Now. Pînă atunci, activitățile didactice ale Universității „Aurel Vlaicu“ se vor desfășura în mai multe clădiri situate pe raza orașului: imobilul de pe Calea Aurel Vlaicu nr. 43, imobilul de pe B-dul Revoluției nr. 81, imobilul de pe b-dul Drăgălina nr. 28. O parte din lucrările la disciplinele de specialitate (meccanic, textil și alimentar) se țin în laboratoarele uzinale ale întreprinderilor de profil din Arad, unde studenții au primul contact „pe viu“ cu activitatea profesională. Subliniez și cu această ocazie sprijinul efectiv acordat de conducerea acestor întreprinderi încă de la înființarea universității noastre. De asemenea, există și cîteva activități care se țin în incinta unor licee, la care am găsit în...

— Ce posibilități de studiu și recreative sînt asigurate studenților?

— Condițiile de studiu pe care le asigurăm studenților sînt comparabile cu cele existente la majoritatea universităților de stat din România. Materialul bibliografic existent la biblioteca universității satisface, atît ca diversitate cît și ca număr de exemplare, nevoile de documentare ale studenților. La majoritatea disciplinelor, există cursuri, culegeri de probleme, îndrumătoare pentru lucrări de laborator și pentru proiecte, elaborate chiar

Interviu cu domnul conf. dr. GHEORGHE HALIC, rectorul Universității „Aurel Vlaicu“

de titularii de disciplină. Acoperirea material bibliografic a tuturor disciplinelor și dotarea laboratoarelor au constituit o prioritate încă din primul an de funcționare a universității. Există și o sală de lectură, unde pot fi consultate cărțile sau materialele din care dispunem doar de un singur exemplar.

În ce privește posibilitățile de recreere, în afara celor cu caracter public (teatre, cinematografe, concerte etc.) există și unele destinate exclusiv studenților. Astfel, din inițiativa Ligii studenților, în acest an a fost înființată o discotecă studentască. De asemenea, în anul care a trecut, au existat preocupări cu caracter artistic (balet modern, umor etc.), prezentîndu-se la Casa de cultură a sindicatelor și cîteva reușite spectacole.

— Care este numărul actual de studenți și numărul de locuri pentru anul universitar 1992-1993?

— Cred că printr-o singură cifră nu s-ar oferi nici măcar o imagine aproximativă a universității noastre. De aceea, voi face o foarte scurtă prezentare: două facultăți, cinci profiluri, nouă specializări. Facultatea de Inginerie are următoarele profiluri: profil Mecanic (Tehnologia construcțiilor de mașini, Utilajul și tehnologia sudurii. Material rulant de cale ferra-

tă), profil Textile-pielărie (Filatură-țesătorie, Tricotaje- confecții textile), profil Chimia (Finisare chimică textilă), și profil Alimentar (Tehnologia produselor alimentare). La Facultatea de Teologie există profil Teologie ortodoxă, cu specializările: teologie pastorală și teologie literară. Într-un număr însemnat de studenți, în anul universitar 1992-1993, în cadrul specializării școlărilor o singură grupă de studenți, excelență în Teologie pastorală, unde mai avem și o grupă la fară frecvență.

— Ce perspective de viitor se întrevăd? Există posibilitatea diversificării profilurilor și care ar fi domeniile?

— În viitor, dorim să menținem profilurile pe care le avem în prezent, profiluri la care dispunem de un corp profesoral valoros, o bază materială corespunzătoare și unde s-au făcut de-a lungul timpului investiții de peste 100 milioane lei. Am fost înaintată la minister și o solicitare privind înființarea în cadrul Universității „Aurel Vlaicu“ a unui colegiu universitar în specializarea Gospodărirea apelor, meteorologie, hidrologie.

— Cum va fi admiterea?

— În acest an, la toate universitățile de stat, deci și la Universitatea „Aurel Vlaicu“, concursul de admitere se ține în toamnă. La Facultatea de Inginerie înscrierile se fac între 31 august și 6 septembrie, iar la Facultatea de Teologie între 27 august și 1 septembrie. Sediul Rectoratului, B-dul Revoluției nr. 18, et. I. La Inginerie concursul începe la 30 septembrie, iar la Teologie începe la 3 septembrie. Normele de organizare și desfășurare a concursului de admitere sînt cele transmise de M.I.S. completate cu unele prevederi specifice universității noastre și cuprinse împreună într-o prospectură de 20 pagini.

— Există posibilitatea unei cooperări între învățămîntul superior de stat și particular și care ar fi aceasta?

— Încă de la înființare, între cele două universități din Arad, cel de stat și cel particular, s-au statornicit în mod natural, relații de colaborare, bazate pe corectitudine, principialitate și respectarea strictă a legislației specifice celor două tipuri de învățămînt. Un exemplu al acestei colaborări îl constituie faptul că o serie de cadre didactice titulare la Universitatea „Aurel Vlaicu“ desfășoară și în timpul liber, activități și la Universitatea Vasile Goldis. De asemenea, s-au încheiat prietenii între studenții celor două universități cu ocazia unor activități recreative, culturale, artistice etc. În acest context al activității de colaborare, mai pot fi imaginat numeroase acțiuni comune.

— Ce le doriți viitorilor candidați (studenți) acum, cînd febra admiterii este din ce în ce mai acută?

— Vreau studenților, respectiv viitorilor candidați la admitere, multă putere de muncă, perseverență și, în final, succes!

— Vă mulțumesc.
Interviu realizat de
VOICHIȚA MOI

... pe rezultatele obținute pe parcursul acestui an universitar de către studenții...

... anului universitar se încheie la 22 septembrie și este perfect valabilă. Toamna se va desfășura la sesiunile de examene de primă și a doua sesiune de examene de studenți. Facultatea de Inginerie de la specializarea Ingineria confecțiilor textile, are în prezent și studenți la Facultatea de Teologie.

... trebuie să amintesc că un grup de studenți de la profilul Mecanic au desfășurat în acest an o activitate susținută de cercetare rezultate obținute fiind prezentate la sesiunea de comunicări științifice din cadrul organizată de Universitatea „Aurel Vlaicu“, la care au participat o serie de personalități de prestigiu. Activitatea studenților, care s-a referit la înființarea unui organism de cercetare, a fost mult apreciată de specialiștii din domeniul respectiv.

— Cum se pregătește universitatea pentru noul an universitar? Care este problema spațiilor?

— Pregătirea pentru noul an universitar vine din multe domenii: organizarea concursului pentru ocuparea unor posturi didactice, organizarea concursului de admitere, continuarea dotării laboratoarelor cu echipamente și achiziționarea unor noi laboratoare, finalizarea fondului bibliotecii universității, efectuarea lucrărilor de reparație a unui cămin, pentru a putea satisface solicitările de cazare pentru fiecare student etc. Fondurile, în lei și în valută, necesare pentru cele de mai sus sînt asigurate de Ministerul Educației și Științei. Tot M.I.S. asigură și o sumă de 5.010 și 9.765 lei burse de care în acest an de învățămînt au beneficiat circa două treimi din numărul studenților.

Universitatea de Vest „Vasile Goldiș” din Arad



— Domnule prorector prof. dr. Aurel Ardelean, acum, după ce emoțiile admiterii au trecut, am dori să cunoaștem situația actuală și de perspectivă a Universității de Vest „Vasile Goldiș” ca universitate independentă. Care sînt rezultatele obținute pe parcursul acestui an universitar de către studenții acestei forme de învățămînt particular?

— Referitor la această problemă am realizat o statistică conform căreia procentul de promovabilitate pe facultăți este următorul: la Facultatea de Drept este un

INTERVIU CU DL. PROF. UNIV. DR.

AUREL ARDELEAN,

PROCTORUL UNIVERSITĂȚII DE VEST „VASILE GOLDIȘ”

procent de 10 la sută, la Facultatea de Marketing un procent de 13 la sută, iar la profilul medical un procent de 20 la sută, global avem un procent de promovabilitate de 14 la sută, acest procent evidențiind exigența cadrelor profesorate. Aș dori să menționez că aceste rezultate sînt obținute după sesiunile din iarnă și vară, universitatea noastră desfășurîndu-și activitatea pe parcursul a trei sesiuni, inclusiv cea din toamnă unde sînt convinși că se vor obține rezultate bune, modificînd substanțial aceste procente intermediare.

— Cum se pregătește universitatea pentru un nou an universitar, care este problema spațiilor?

— Se fac pregătiri intense pentru începerea noului an universitar, se lucrează la o nouă clădire P3 (parter și trei etaje) în cadrul Campusului. De asemenea se amenajează laboratoare și amfiteatre, tot în cadrul Campusului. Pentru toate celelalte spații de care dispunem există contracte de închiriere, așteptăm sprijinul Primăriei și Prefecturii pentru facilitarea altor spații, atît de necesare unui învățămînt superior de cea mai bună calitate.

— Care este numărul total de studenți din cadrul acestei universități?

— Numărul total de studenți este de 634, la care se mai adaugă cei 600 de candidați admiși în urma examenului de admitere desfășurat în luna iulie.

— Ce puteți să ne spuneți despre admitere?

— Admiterea s-a făcut pe baza unor teste de verificare care au cuprins și cunoștințele de specialitate și cunoștințele privind coeficientul de inteligență. Rezultate foarte bune au obținut absolvenții liceelor „Moise Nicoară”, „Elena Ghiba Birta” și Liceul Economic, care au demonstrat nivelul ridicat de pregătire impus de liceele arădene. De asemenea rezultate bune au obținut și candidații din județele Satu-Mare, Caraș-Severin, Hunedoara.

— Ce posibilități de studiu și recreative sînt asigurate studenților?

— În afară de spațiile în care se desfășoară cursurile, laboratoarele, universitatea noastră pune la dispoziția studenților o bibliotecă cu un material bibliografic de specialitate, precum și un club studențesc care se va extinde incluzînd o nouă sală unde studenții își pot petrece într-un cadru plăcut timpul liber. Pe parcursul vacanței de vară studenții noștri pot beneficia de tabăra de la Macea, o adevărată oază de deschidere din cadrul parcului dendrologic Macea.

Facultatea noastră se poate mindri și cu sportivii ei, din acest an universitar înființînd un nou club sportiv, primul pas fiind făcut prin înscrierea echipei de fotbal în campionatul județean.

Dorim ca în viitor să organizăm și un ansamblu folcloric, Aradul fiind un județ cu un bogat patrimoniu folcloric, care trebuie valorificat.

— Ce perspective de viitor se întrevăd, există posibilitatea diversificării profilurilor și în ce domenii?

— Întîlul nostru obiectiv este realizarea Campusului universitar. Referitor la diversificare profilurilor, chiar din acest an universitar ne-am diversificat activitatea prin crearea în cadrul Facultății de Drept a profilurilor relații internaționale și ziaristică, la acest ultim profil beneficiînd de concursul unui profesor din Statele Unite ale Americii, ca profesor asociat; în cadrul Facultății de Marketing am inclus profilul Managementul resurselor, ultimul profil nou introdus fiind cel de Medicină generală.

Pentru anul viitor avem în vedere noi profile pe care nu le-am putut realiza în acest an: Sociologie și Psihologie recuperatorie.

— Există posibilitatea unei cooperări între învățămîntul de stat și cel independent?

— Proiectul Legii Învățămîntului prevede asocierea între aceste două forme de învățămînt prin folosirea în comun a bazelor didactice-materiale (săli de curs, laboratoare, biblioteci).

Pe plan local există un fond comun de cadre didactice. În viitor cele două Universități ar putea coexista sub denumirea de Universitate a orașului, sprijinită și sponsorizată de toți factorii locali, fără a se dispersa în două direcții forțele.

— Vă mulțumesc!

Interviu realizat de
VOICHIȚA MOT

REFLECȚII

● Modestia este o piatră prețioasă. Atenție: există și pietre false!

● Femeile care nu pot fi admirate pentru frumusețe se consolează cu... inteligența.

● Drumul spre înălțimi poate fi făcut cu forțele proprii; în acest caz el obosește și fortifică. Dar poate fi făcut și cu mijloace tehnice (ascensor, teleferic etc.); în acest caz el este comod, dar neeficient. La fel stau lucrurile și cu „drumul vieții”!

● Inteligența, prin roadele ei, poate fi pozitivă sau negativă, adică constructivă și distructivă.

● Dorul are o forță (magnetică) incomensurabilă: cei care s-au realizat în mod deosebit în alte țări, vin acasă de... dor!

● „Punctualitatea este politetea regiilor”. Ce mulți sînt cei care nu sînt... regii!

● Valoarea (calitatea) unei mese (bucatele) depinde de gustul consumatorului. (Uneori însă și de „simțul” ospătarului).

● Caragiale nu cred că a ținut neapărat să fie... actual; noi îl facem (mai ales cei ce nu l-au citit).

● „E greu de cap” ar trebui să fie o expresie care să-i desemneze pe cei bine informați. Cînd colo...

● Este vreo școală care pregătește „revoluționarii de profesie”? Nu! Atunci de unde or fi apărut atît de mulți? (Mai ales după...). Se vede că s-au pregătit „la fără frecvență”.

● „Mărci, dolari, titluri cumpărăm!” Ciudat, deși nu au palmele bătătorite, totuși „i-a ars soarele”. Muncă grea, domnule!

● Altă ciudătenie: Unii se „strimbă” cînd aud că un kilogram de roșii costă 70 lei, dar plătesc cu dezinvoltură sute de lei pe o sticlă de limonadă. Probabil pentru numele ei exotic: kiwi, cola, pepsi etc.

● Unii trăiesc pentru a minți, alții mint spre a trăi. A treia categorie: foarte puțini!

● Joc de cuvinte: Deși are minte, min-te!

● Minciuna a primit în politică un nume pompos: „diplomație!”

● „Minciuna stă cu regele la masă”. Cînd nu găsește rege, stă și cu... republicani!

● „Minciuna are picioare scurte”, de aceea unii îi pun... motor.

● „Minte de îngheață apele!” Am cunoscut unul care minte de se topesc poții.

● „E un mincinos simpatic”. Da, pentru cei care nu i-au suferit consecințele minciunii.

● „Și minciuna-i vorbă!” Dar ce fel de vorbă?

● La televiziunea noastră s-a arîmțat (fără jenă!) că pentru propaganda electorală s-au alocat, din bugetul statului, peste un miliard de lei! Nu am auzit însă cît s-a acordat pentru sănătate, pentru învățămînt și pentru... agricultură. (Săraca țară bogată! Sau — vorba lui Panait Istrati — „Bună țară, rea tocmeală...”).

● Politicienii au memorie scurtă: de îndată ce au fost aleși, uită promisiunile.

● Diferența între libertate și anarhie nu o pot face două categorii de cetățeni: delincvenții de profesie și incultii. (Și, din păcate sînt mulți!).

● Sinonimele anarhiei sînt: confuzia, dezordinea, indisciplina, babilonia, haosul. Destule pentru a împinge spre prăpastie (care este tot un sinonim). Remediul? Cultura, civilizația, credința. (Iar pînă la ele: legea!).

● Adevărul nu se declară, se vede!
prof. univ. dr. ION DRĂGAN

Invățămîntul universitar arădean între necesitate și realitate

Între problemele controversate din țara noastră se înscrie și învățămîntul superior. Un prim aspect privește numărul studenților. Din acest punct de vedere, pentru oricine analizăm cu luciditate lucrurile, ele ni se par clare. România, dacă vrea să și ajungă la nivelul de dezvoltare scontat, nu poate rămîne la numărul de studenți din 1989. Atunci, la 10.000 de locuitori țara noastră număra 71 de studenți, Germania de Est 80, Polonia ca și Ungaria 95, Mongolia 97, Cehoslovacia 111, Jugoslavia 150, Bulgaria 152, URSS 179 și Cuba 230, ca să amintim mai întîi țări ce făceau parte din același sistem social. Aproximativ tot în aceeași perioadă și tot la 10.000 de locuitori, Turcia număra 76 de studenți, Grecia 113, Franța 177, Suedia 181, Finlanda 195, Italia 198, Germania de Vest 231, Spania 234, Canada 298, Uruguay 307, SUA 321 etc. (Pentru curiozitatea cititorilor menționăm și cele mai mici date, raportate tot la 10.000 de locuitori: Tanzania 2 — în 1986, Uganda 3 — în 1985, Kenya 4 — în 1985, Bangladesh 4 — în 1986, Zair 5 — în 1985 etc.) Concluzia se impune de la sine: numărul de studenți în țara noastră trebuie mai mult decât dublat, în comparație cu cel din 1989.

Un alt aspect se referă la direcțiile de dezvoltare a învățămîntului superior, care trebuie raportate la o diversificare cât mai aproape de noile noastre realități economico-sociale, politice și culturale. Astăzi nu se mai poate vorbi de progres economic fără informatică, management etc., sau despre un stat de drept fără juriști, pre-

să liberă și democratică fără ziaristi, societate cu norme etico-morale corespunzătoare fără facultăți de teologie, studii de prognoză fără sociologi, nivel de sănătate corespunzător al populației fără medici în număr corespunzător etc. Este și motivul pentru care astăzi în țara noastră evantaiul facultăților s-a îmbogățit și diversificat foarte mult.

Ambele aspecte enunțate, implice pe cel de-al treilea, natura acestui învățămînt — de stat sau privat. După cum se cunoaște, în țările dezvoltate, cele două forme coexistă, în proporție care diferă de la stat la stat. Așa ne explicăm de ce în prezent în țara noastră funcționează și învățămînt superior privat și de ce Constituția României face referire în articolul 32 și la existența învățămîntului de stat sau privat. Este evident că învățămîntul superior de stat (respectiv gratuit) este de preferat celui particular. Numai că nici un stat nu-și poate permite să renunțe la învățămîntul particular decît în măsura în care poate asigura acoperirea fondurilor necesare pentru întreg învățămîntul superior. Și cum în țara noastră problemele bugetului de stat sînt cele cunoscute, recunoașterea învățămîntului particular și mai nou posibilitatea de a urma o facultate de stat în schimbul unei taxe anuale, devin realități care se impun de la sine, ne luarea lor în considerare constituind o greșeală.

În Arad funcționează astăzi două universități: Universitatea „Aurel Vlaicu” — de stat — cu profile legate de economia județului (mecanic, textil

și alimentar) și cu o Facultate de Teologie și Universitatea de Vest „Vasile Goldiș” — cu caracter privat —, avînd facultăți de medicină (generală, stomatologie, farmacie și colegiu de tehnică dentară), marketing-management-informatică și drept. Existența acestor două universități este, fără nici o îndoială, principala înzîbindă a arădenilor după evenimentele din decembrie 1989. Izbîndă, pentru că înființarea lor nu a mers nici ușor nici de la sine. Cu toate acestea sînt încă voci care au rămas la părerea, totdeauna depășită, că Aradul nu trebuie să devină și centru universitar (corect ar fi să redevină centru universitar). O analiză, oricît de sumară, dovedește lipsa de motivație a unor asemenea afirmații și caracterul lor tendentios.

După cum se cunoaște, în perioada interbelică Aradul era unul din primele orașe ale țării, la un moment dat chiar între primele șapte, iar județul unul dintre cele mai prospere. Acest lucru a fost și urmarea faptului că atunci Aradul era în frunte și în privința învățămîntului, inclusiv a celui superior, învățămînt care era foarte bine structurat în raport de realitățile naționale. După cel de al doilea război mondial, rolul învățămîntului superior este și mai evident în cazul Aradului. Pentru că alături de ceilalți factori la decăderea Aradului, o contribuție deosebită a avut și lipsa învățămîntului superior. În 1989 Aradul, ca nr. de populație, coborise pe locul al treisprezecelea cu cei 191.428 locuitori (Bucureștiul 2036894, Brașov 352640, Timișoara 333365, Iași 330195, Cluj-Napo-

ca 317914, Constanța 315917, Galați 307376, Craiova 300030, Ploiești 247502, Brăila 242592, Oradea 225416 și Bacău 193269). În timp ce bunăoară Baia Mare a ajuns de la 11183 locuitori în 1900 și de la 17780 în 1920, la 150456 în 1989, iar Timișoara în aceeași perioadă 53033 — 82698 — 333365, în timp ce Aradul împreună cu Aradul Nou, cunoaște doar următoarele date 62399 — 68351 — 191428.

Un alt exemplu care ilustrează necesitatea existenței și dezvoltării învățămîntului superior, este și modul cum este tratat în cele două orașe vecine Timișoara și Oradea. Deși în Timișoara funcționau patru instituții de învățămînt de stat (Universitatea, Medicina, Politehnica și Agronomia) și cu toate că numărul locuitorilor și al facultăților în genere la acestea a fost sporit, s-au constituit în Timișoara încă cinci alte instituții de învățămînt superior privat. Iar la Oradea Institutul de învățămînt superior existent în 1989 a ajuns azi la șapte facultăți și fiecare cu mai multe specializări.

Și fiindcă tot am vorbit de vecini, să arătăm că la Timișoara bunăoară încă de la înființarea Universității ecologice (cu caracter privat) i s-a oferit un local, un fost institut de cercetări corespunzător pentru capacitatea ei maximă cînd va avea studenți în toți cei 5 ani ai facultăților, deci în prezent chiar peste nevoi. Sau la Oradea, deși Universitatea dispunea de clădirile fostului Institut Pedagogic de 3 Ani, i s-au repartizat deja în plin centru, două din cele mai mari și mai frumoase clădiri.

Prof. dr. ALEXANDRU ROZ

Liceul industrial în urmă cu cîțiva ani, LICEUL „ELENA GHIBA BIRTA” a devenit o unitate de învățămînt de real prestigiu. Saltul calitativ de la liceul „obligat” prin optuzitatea conducerii, Inspectoratului școlar județean (pînă în decembrie 1989) de a fi industrial în ciuda tradiției sale glorioase, s-a produs în ultimul timp, examenul de admitere desfășurat, în iulie a.c., confirmîndu-l cu evidentă. Astfel, la nivelul tuturor liceelor arădene, cea mai mare concurență pentru admiterea în anul școlar 1992/1993 a avut loc la Liceul „Elena Ghiba Birta”, participînd la concurs cei mai buni elevi din municipiul și județul nostru. Nu este hazardată afirmația, de mai sus, de vreme ce la clasa de limba engleză, limita de admitere a fost 7,57, numai patru elevi promovînd cu o medie generală sub 8,00, iar la clasa de informatică limita de admitere a fost 7,50, doar șase elevi fiind

promovați cu o medie generală sub 8,00. Rezultatele deosebite la examenele de admitere au obținut și elevii ce au optat pentru profilul chimie-biologie și matematică-fizică. În timp ce toate celelalte licee au locuri disponibile pentru sesiunea din toamnă, Liceul „Elena Ghi-

dotarea deosebită a liceului, despre preocuparea conducerii sale de a-i spori baza materială și de a racorda la performanțele la zi ale electronicii și științelor în genere. Astfel, directorul liceului, prof. Pavel Sârbu, ne mărturisea bucuria de-a fi materializat în această

Ete evident că liceul nostru de azi leagă punți nevăzute, dar simțite drept datorie de onoare de întregul colectiv didactic, cu Școala șparhială de fetițe (1890), Școala civilă de fete ce s-a unificat în anul 1919, cu Liceul de fete, primind în anul următor numele distinsei și înimoasei Elena Ghiba Birta, spiritus rector al acestei instituții.

Continuînd, deci, valoroase tradiții, liceul de azi propune și în anul școlar viitor continuarea așa numitelor „întîlniri” ale elevilor și dascăliilor săi cu personalități ale vieții noastre științifice și culturale, dincolo de opțiunile lor politice, pentru ca Liceul „Elena Ghiba Birta” să se constituie într-o „prezență” activă și prestigioasă în municipiul și județul nostru. Și ambițiile constructive ale Liceului nostru nu se opresc doar aici.

Prof. dr. LIZICA MIHUT

Liceul „ELENA GHIBA BIRTA”

— un liceu de real prestigiu!

ba Birta” se mîndrește acum prin opțiunea celor mai buni elevi, absolvenți în acest an ai claselor a VIII-a.

De ce opțiunea elevilor și părinților pentru Liceul „Elena Ghiba Birta”? În primul rînd pentru calitatea colectivului didactic dar și pentru remarcabila bază materială a liceului. Am scris și cu alte prilejuri despre

vacanță inițiativa de a avea încă două cabinete de limbă străină și încă un laborator de fizică. Că directorul a fost în vacanță doar o săptămînă și că restul timpului a depus mari strădanii pentru lărgirea bazei materiale a școlii nu mai surprinde pe nimeni, știută fiind continua și neobosită preocupare în această direcție.

Stațiunea Moneasa între prezent și viitor



— Domnule Vasile Bortoi, trebuie să fiți un director fericit. Se pare că stațiunea Moneasa lucrează la întreaga capacitate. Ce ne puteți spune în acest sens?

— Într-adevăr, așa este dacă raportăm situația la capacitățile de cazare utilizabile. Spun acest lucru, pentru că 5 vile ale stațiunii au fost preluate în locație de gestiune și sunt în curs de modernizare și reparații capitale pentru ridicarea confortului, sport la nivel internațional. Dintre unitățile de cazare în funcțiune, hotelul „Moneasa”, cu cele 100 de locuri ale sale, a fost ocupat în luna iulie în proporție de 80 la sută, iar în week-end nu au mai existat locuri.

Pentru vilele de confort III, avem încheiat un contract cu organizația „Friends in The West”, care oferă 3 serii de odihnă și recreere pentru copiii de la Orfelinatul din Timișoara.

Cele 20 de locuri ale popasului turistic, sunt ocupate la capacitate în permanență.

În prezent, complexul „Parc” (136 locuri) și vila „Magnolia” (28 locuri), sunt preluate în locație de gestiune.

Fostul complex hotelier „UNCAP” (204 locuri) aparține societății „Vatramont” S.A., înființată ilegal. În parlament s-a aprobat o lege pentru preluarea acestor baze de către Ministerul muncii și al protecției sociale.

— Care sunt tarifele practicate pentru cazare?

— Ele oscilează între 200 lei pe zi/persoană în vilele de confort III și 750 lei la hotelul Moneasa, care oferă turiștilor camere cu două paturi și un sistem de televiziune cu circuit închis cu 5 programe de satelit preluate simultan.

— Cine coordonează activitatea bazei de tratament?

— Aceasta aparține de S.C. „Moneasa” S.A., iar serviciile medicale și personalul de specialitate sunt asigurate de Ministerul Sănătății. Din păcate, lipsa de fonduri a atras reducerea personalului cu o treime. Noi am făcut demersuri către

Direcția Sanitară a județului Arad de a suplimenta personalul măcar în perioada de sezon. Așteptăm...

— Vechiul sat de vacanță arată jalnic. La fel și vila „Nufărul”.

— Să le luăm pe rând. Căsuțele sunt propuse pentru casare și o parte au fost demontate și vindute, ele nemaiputând fi clasificate. Pe teren, este gândit un proiect pentru spațiul de agrement. Un alt camping nu ar mai putea exista în mijlocul stațiunii, din cauza poluării sonore și a mirosurilor inevitabile. Și acum, despre vila „Nufărul”, prezentată acuzator atât de TVR cât și de TV Arad. Domnul Jireghie a prezentat imagini ale acestei vile, fără a face cunoscut și punctul nostru de vedere, pe care îl cunoștea și care era confirmat de Departamentul turismului, Direcția de privatizare. Despre ce este vorba? Începând cu anul 1984, Pavilionul balnear „Nufărul” și-a încetat activitatea

barcațiuni de agrement sunt uzate și prezintă nesiguranță în exploatare. Am renunțat la folosirea lor, dar nici nu ne putem permite achiziționarea altora noi. O barcă, de exemplu, costă 80.000 lei, iar o hidrobicicletă 120.000 lei. Sunt prețuri care presupun un efort financiar uriaș și pe care nu ni-l vom putea permite decît, eventual, în anul 1993.

— Dacă nu ne putem plimba pe lac, vom merge să înnotăm la strand. Ce spuneți?

— Este inspirată opțiunea dumneavoastră și cred că vă veți simți bine. La această oră strandul este cea mai rentabilă unitate, care face zilnic încasări de 15—30 mii lei. Pentru strand, ca și pentru alte obiective de agrement din Moneasa (lac, parc, teren sport, etc.) există un program pentru 1993, care va fi pus în aplicare odată cu vânzările de active, care vor fi folosite exclusiv pentru modernizarea stațiunii. Estimăm valoarea activelor scoase

mul de restructurare a activității stațiunii, au fost cedate în locație de gestiune mai multe unități, suma totală a acestora, pentru anul în curs, însumînd 10.250.000 lei. Începînd cu 1 mai 1992, S.C. „Moneasa” S.A. înregistrează profituri și potrivit calculelor noastre, în luna septembrie 1992 nu vom mai avea credite bancare.

— Cei care cunosc bine regiunea, v-ar putea acuza că nu exploatați suficient resursele turistice. Aș dori să abordăm ca subiect de discuție Virful Izoi.

— Din punct de vedere turistic zona virfului Izoi reprezintă cea mai mare resursă neexploată în prezent. Au existat proiecte de dezvoltare a zonei prin amenajarea unui transport pe cablu pentru sporturile de iarnă. Aceste proiecte s-au abandonat sau nu s-au finalizat, costurile pe care le-ar implica fiind foarte mari. Am prezentat și oferit șansa amenajării Izoiului, tuturor vizitatorilor străini care și-au manifestat dorința de colaborare. Toate inițiativele noastre au rămas însă fără ecou, cel puțin deocamdată. Concret, zona virfului Izoi poate deveni prin amenajarea unor pirtii de schi cu transport pe cablu și a unei cabane montane, unul dintre cele mai frumoase puncte turistice din această zonă a țării, cu nimic mai prejos decît Semenicul sau Stina de Vale.

— În ce constă colaborarea internațională a stațiunii Moneasa?

— De la înființarea noastră, am intrat în contact direct cu mai mulți parteneri străini. Am stabilit convenții cu parteneri din Ungaria pentru trimiterea de grupuri organizate. Prin oferta firmei „Rotours”, Moneasa a fost inclusă în programele turistice ale acestei societăți germane. Avem relații directe cu Universitatea din Angers (Franța), ce va trimite prin Școala superioară de turism și hotelărie, un grup de 90 de studenți. În luna septembrie, ei vor face studii în Moneasa, finalitatea lor constînd în includerea regiunii noastre printre obiectivele turistice de calitate ale programelor de vinătoare. Este o ofertă concretă făcută de firma „Jet tours Chasse Peche” din Franța. Am mai avut discuții cu parteneri din Italia, Ungaria și Germania, rămase însă fără rezultate palpabile. În general, partenerii străini doresc să obțină proprietăți în România, fiind mai puțin interesați, în colaborare. Se invocă instabilitatea politică și lipsa de credibilitate a țării noastre în încheierea unor colaborări de lungă durată.

LELIANA VALENTINA PARVULESCU

Interviu cu directorul general al stațiunii, d-l ec. VASILE BORTOI

ca bază de tratament, devenind un obiectiv utilizat sezonier și fiind propus pentru reparații capitale și modernizare, din cauza stării avansate de degradare a clădirii, menționată clar în studiile efectuate la acea dată.

Din 1986, au fost alocate fonduri de investiții pentru această vilă în valoare de 9,5 milioane lei. Lucrările au început abia în '89 după îndelungi tergiversări, constînd în modificări de structuri interioare. După revoluție, lucrările au mai continuat trei luni, după care au fost sistate, constructorul nerespectîndu-și contractul. Din această cauză, clădirea a fost dezafectată. S.C. „MONEASA” S.A., respectiv noua formă de organizare sub care activăm de la 1 decembrie 1990, nu a preluat fondurile de investiții și nici nu a dispus de asemenea fonduri. Acesta a fost motivul pentru care clădirea a fost propusă pentru vânzare în Monitorul oficial din 1991, urmînd a fi evaluată și scoasă la licitație. Cam acestea sînt elementele pe care domnul Jireghie le cunoștea, dar nu le-a prezentat, motiv pentru care va trebui să răspundem în fața justiției, nouă aducîndu-ne prejudicii materiale și morale.

— Nici „lacul codrilor albastru” din Moneasa nu are un aspect prea comercial.

— Lacul a fost decolmat în primăvara acestui an și pregătit pentru sezon. Actualele am-

pla vânzare la o sută milioane lei, din care, după impozitarea de către stat, vom dispune de resurse financiare importante pentru scopul propus.

— Grota Urșilor rămîne în continuare nevizitabilă?

— Statutul acestui obiectiv turistic este incert. Lucrările de foraj pentru intrarea în peșteră au fost executate de fostul IJGCL, din fondurile fostului C.P.J. Nimeni dintre investitori nu-și asumă responsabilitatea pentru amenajarea obiectivului și nici răspunderea pentru protecția vizitatorilor. Așadar, Grota Urșilor rămîne un deziderat, fiind închisă accesului turiștilor.

— Deci, totul este legat de bani. Apropo, în iarnă, indicele de rentabilitate al stațiunii era printre cei mai scăzuți din țară. Care vă este situația financiară în prezent?

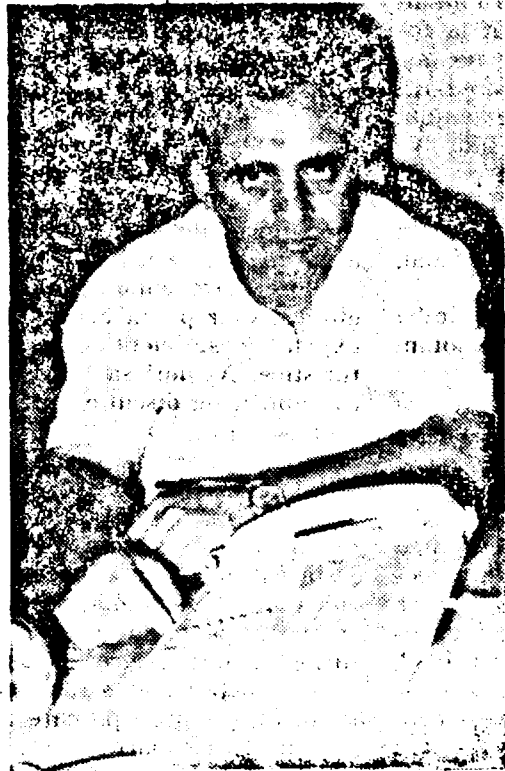
— S.C. „Moneasa” S.A., avea la data de 31 mai a.c. o situație dificilă, înregistrîndu-se pierderi de 7 milioane lei. Principala cauză a fost creșterea galopantă a prețurilor la energia electrică pentru agenții economici. Astfel, cheltuielile de conservare a bazei materiale în iarna '91-'92, o iarnă lungă și grea, au fost de cîteva ori mai mari decît în anii anteriori. O altă cauză a nerentabilității noastre a constituit-o scăderea generală a circulației turistice, din motive cunoscute: inflația și scăderea nivelului de trai. Sigur, ne-am gândit și la redresare. În prezent, prin progra-

publicitate

publicitate

publicitate

„ARMOVALPAN“ - o societate mixtă româno-



DINO LENCI (director)



ANTONIO DI MURRO (președinte)



CONSTANTIN BEJU (director)

A vorbi despre piine înseamnă a vorbi despre viață și despre oamenii care o plămădesc cu trudă. Cîți dintre noi știu cum se face piinea, cîți dintre noi au intrat într-o fabrică unde are loc acest proces tehnologic? Nu susțin că nu trebuie să ne intereseze calitatea piinii, nu trebuie să aplaudăm apariția unei „intermediere“ vechi și crăpate, dar trebuie să fim serioși și decenti, ori de cîte ori auzim acest cuvînt: PÎINE!

De curînd am vizitat cunoscuta unitate producătoare de piine pentru municipiul Arad, Societatea Comercială „ARMOPAN“, unde am constatat că piinea, prin intermediul celor care o produc, a devenit o problemă de civilizație, de prestigiu, de profesionalism. Toate acestea determinînd un partener italian, firma „VALPAN“, să investească aici.

În ziua vizitei noastre, deși era sîmbătă, activitatea se desfășura normal, iar la „conducere“ se întimplau lucruri importante. Domnul director al „ARMOPAN“, CONSTANTIN BEJU, purta înainte de a pleca la București la Ministerul Agriculturii și Alimentației, ultimele discuții cu partenerul străin în vederea definitivării demersurilor pentru constituirea societății mixte.

REPORTER — Domnule director CONSTANTIN BEJU, scuzați-ne inoportunitatea, dar am dori să aflăm pentru cititorii noștri cum ați găsit acest partener?

CONSTANTIN BEJU — După Revoluție au venit foarte mulți la noi care voiau să facă afaceri, să cîștige cît mai mult, dar fără să aibă puterea economică. Și, bineînțeles, că ne-am cam săturat de toți acești profitori, iar în ultima perioadă pe

cei care ne-au vizitat cu astfel de intenții i-am sfătuit să se întoarcă frumuseț de unde au venit. Cînd firma „VALPAN“, prin domnii ANTONIO DI MURRO și DINO LENCI, și-a manifestat dorința de a colabora cu noi i-am pus două condiții. Prima: să fie serioasă, adică să dispună de bani pentru ai investi, și a doua, prin investiția care o va face să se asigure loc de muncă pentru toți angajații noștri, 1200 la număr.



De la stînga la dreapta: Emil Șimăndan (redactor șef), Antonio Di Murro (președinte), Constantin Beju (director) și Dino Lenzi (director)

Astăzi, domnul președinte ANTONIO DI MURRO a venit cu toate documentele, prin care să inspire încredere ca investitor străin, în vederea constituirii unei societăți mixte, româno-italiene, o unitate care să poată exporta în toată Europa, inclusiv paste și produse zaharoase.

Cei doi reprezentanți ai firmei „VALPAN“ ne-au prezentat, pentru mai multă

credibilitate, documentele cu care au venit. Astfel, Banca din Roma și Guvernul Italian certifică capitalul de 1.200.000.000 lire și posibilitatea de investire, documentele de la Camera de Comerț certifică posibilitățile de producție a firmei „VALPAN“. Deci, prima etapă spre societatea mixtă este realizată.

REP. — Domnule ANTONIO DI MURRO, de ce ați optat pentru această fabrică din Arad?

ANTONIO DI MURRO — Directorul meu, domnul DINO LENCI a fost la Arad, l-a cunoscut pe domnul BEJU, a vizitat „ARMOPAN“, iar la întoarcerea în Italia a prezentat cele aflate în România, consiliului nostru de administrație. Ni s-a părut un partener serios și ca urmare am acționat. Apreciem că societatea mixtă pe care o vom realiza va fi în stare să satisfacă necesarul de piine, paste, biscuiți și dulciuri pentru tot județul Arad. Vom avea o desfacere asigurată și la export, dar și în țară.

REP. — Materia primă necesară se va duce din Italia, sau se va procura numai din România?

ANTONIO DI MURRO — Vom folosi materie primă românească, iar pentru obținerea acesteia vom sprijini producătorii agricoli de grîu cu utilaje moderne, tractoare, combine, etc. Dar aceasta într-o etapă viitoare.

REP. — Am văzut documentele aduse de firma „VALPAN“, am înțeles despre ce este vorba, vă rugăm domnule CONSTANTIN BEJU, să ne prezentați în continuare etapele programului acestei societăți mixte.

R

publicitate

publicitate

publicitate

TRICOUUL ROȘU

ARĂD

S.A.

Societatea comercială TRICOUUL ROȘU S.A. Arad

Strada Peneș Curcanul nr. 7

Telefon: 30321; 30356; 30496; 30472

Telex: 76285

Vă stăm la dispoziție
cu tricotaje de
calitate superioară
din bumbac 100%.

*Un produs natural
pentru
personalitatea
dumneavoastră!*

Tricotaje
elegante
pentru
toată familia:
lenjerie,
cămăși, bluze.
T-shirt, pijamale,
cămăși de noapte,
rochii de plajă—
vă așteaptă în
toate magazinele
de profil din țară.



Stațiunea de cercetare și producție pomicolă Lipova - o unitate de bază a pomiculturii românești

Domnule director v-aș ruga să-mi spuneți când și în ce condiții s-a înființat stațiunea de cercetare și producție pomicolă Lipova?

— Stațiunea de cercetare și producție pomicolă Lipova este o unitate relativ nouă, ca stațiune. Însă, activitatea ei de producție a început din 1958, când s-au înființat unitățile agricole de stat Lipova. Din aceste două unități s-a format întreprinderea agricolă de stat, care a funcționat până în 1980, când datorită dezvoltării patrimoniului pomicol, s-a hotărât să se transforme în stațiune de cercetare și producție pomicolă în această formă organizatorică funcționând și în prezent.

S.C.P.P. Lipova este o unitate complexă în sensul că pe lângă activitatea principală, cultura pomilor, are și alte activități, zootehnie și de industrializare a întregii producții care se realizează, respectiv, prelucrarea fructelor, a cărnii, laptelui ș.a.

Sigur, pe lângă activitatea de producție avem și un sector de cercetare, cu o evoluție bună până în prezent și de perspectivă.

— Din ce an lucrați în cadrul acestei unități?

— În anul 1960, la absolvirea Facultății de agronomie din Timișoara am fost repartizat ca înținer stagiar și nu după mult timp am fost numit șef de fermă pomicolă. La acea vreme unitatea avea în jur de 100 de hectare pomi fructiferi. De-a lungul anilor am înființat, în mod organizat, noi plantații, în jur de 250-300 ha în fiecare an, ajungând, în prezent, la un patrimoniu pomicol de 2400 hectare.

— La ce vîrstă ați fost numit director?

— Aveam 28 de ani când am fost investit în această funcție, vi se pare că eram tânăr, dar dacă aveți în vedere că la venirea în unitate eram singurul înținer, iar în conducerea unor asemenea unități erau numiți mai mult oameni politici, care nu erau specialiști, era normal să fie investit un om de specialitate.

— Sigur, activitatea dumneavoastră nu s-a desfășurat liniar, sau numai în ascendență, ci ați avut unele momente grele. Ați vrea să ne evocați câteva din acestea?

— Da, să pornesc aproape de la „zero” — cum putem spune — nu a fost ușor. Într-un cuvânt, momente grele au fost multe, dar am trecut peste ele și am reușit să realizăm pe aceste dealuri — părăsite, mai mult tufărișuri sau pășuni — ceea ce vedeți astăzi.

— Cum este destinată suprafața pe specii de pomi?

— Avem o structură corespunzătoare cam 60 la sută din suprafață o deține mărul, 16 la sută prunul, 6 la sută piersicul și tot atît caisul, iar celelalte specii, cireșul, vișinul 2 la sută.

— Domnule director, vă rog să vă referiți la principalele secții și sectoare ale stațiunii.

— Cum vă spuneam mai înainte activitatea de producție se desfășoară, în principal, în pomicultură și creșterea animalelor, capacitatea noastră de producție pomicolă este între 20000-30000

tone, pe cele circa 2000 ha care sînt în producție. Am specificat aceasta deoarece restul suprafeței, în jur de 400 ha sînt plantații tinere.

Trebuie să vă spun că tot ceea ce producem se industrializează în secțiile întreprinderii, livrîndu-se, apoi ca produse finite în magazinele noastre din Lipova, Arad, Timișoara, Hunedoara, Oradea, Deva, ajungînd pînă la Suceava. Producția pomicolă este așa gîndită și organizată încît ea nu depinde de un anumit beneficiar.

În cadrul stațiunii avem un depozit frigorific cu o capacitate de 8000 tone, în care se depozitează, încă de la începutul recoltării, fructele destinate consumului populației, în stare proaspătă.

În urmă cu șase ani am pus în funcție prima linie de producere a sucurilor concentrate, iar în luna august a acestui an a fost dată la circuitul productiv o linie modernă de producere a nectarului de fructe și băuturilor răcoritoare. Odată cu darea în funcțiune a acestei noi linii capacitatea de prelucrare a fructelor în secția de sucuri a ajuns la circa 5000 tone pe sezon.

Interviu cu Nicolae Voșinar - directorul acestei unități

— Ce destinație au fructele care nu corespund consumului populației sau producerii sucurilor?

Acestea sînt destinate producerii băuturilor alcoolice. Avem o secție de producție a băuturilor alcoolice, care prelucreează anual 4000 tone de fructe. În această secție încercăm să producem unele băuturi speciale care să îmbunătățească sortimentul băuturilor existente la ora actuală în consum. Trebuie să vă spun că noi producem numai băuturi naturale, nu facem nici un amestec cu spirt, cum procedează unele întreprinderi care se pretind specializate.

— Ați amintit că o parte a producției pomicole este destinată exportului. Vă rog să spuneți ce cantitate exportați și care sînt beneficiarii externi?

— Pînă în prezent, din ce s-a recoltat, au fost livrate la export, circa 1000 tone fructe, în special în Germania, Olanda și Cehoslovacia.

— Ce soluri de mere aveți?

— La cultura mărului ne-am oprit la soiurile de toamnă-iarnă. Aceasta deoarece mărul poate asigura populația cu fructe pe șapte-opt luni.

— Care este locul acestei stațiuni în rîndul celorlalte unități similare din țară?

— Din punct de vedere al producției, deținem primul loc. Din punct de vedere al cercetării noi mai avem încă multe de pus la punct ca să devenim un cadru de creație în rîndul stațiunilor de cercetare.

— După cite știu, o activitate importantă a stațiunii este și producția de puieți. Întrebarea este ce suprafață ați destinat pentru aceasta, care este producția și ce specii produceți?

— Înainte de a vă răspunde la această întrebare, trebuie să vă spun că un rol important îl are cercetarea. În ce privește sortimentul soiurilor pe care le promovăm pentru înmulțire am adus și au fost cercetate soiurile noi rezistente la boli, create în țară sau străinătate care au răspuns mai bine condițiilor din țara noastră, au fost puse în pepinier pentru înmulțire și în prezent noi producem între 200000 și 300000 pomi pentru gospodăriile populației, pentru reîmprospătarea plantațiilor existente în unități de profil și pentru export. De fapt producem multe specii pomicole: cireș, vișin, piersic, cais, însă concluzia noastră este că noul proprietar (țăranul particular se orientează mai mult spre prun), deoarece omul trăiește cu ideea că prunul este cea mai ușoară cultură. Dar nu este cea mai valoroasă. Noi trebuie să determinăm oamenii să învețe cultura altor specii care sînt mai rentabile.

— Ca activitate destinată în cadrul stațiunii pe care o conduceți este cercetarea științifică. Ce ne puteți spune în legătură cu această activitate?

În cercetarea științifică sîntem axați pe mai multe direcții. În primul rînd, acordăm o atenție sporită sortimentului. Ne preocupăm obținerea unor soiuri de fructe cît mai bune pentru producerea sucurilor. Trebuie să știți că nu orice fruct este bun pentru industrie. Fructele destinate industriei sucurilor trebuie să aibă o succulență mare, să aibă un conținut ridicat de zahăr, să nu se oxideze repede. De asemenea urmărim să promovăm producția, soiurile cele mai valoroase din țară și din întreaga lume.

— Ce probleme vă preocupă mai mult în cercetarea științifică?

— O atenție aparte acordăm găsirii unor soluții tehnologice cît mai ieftine. Totodată urmărim realizarea protecției pomicole, testăm noile produse ce se prezintă pe piață, efectul lor, și numai după ce sînt verificate le dăm în producție.

— Cu privire la sectorul zootehnic cum se prezintă situația?

— Efectivele de animale, la unele specii au crescut, la altele au scăzut. Baza furajeră o realizăm de pe suprafețe proprii. Sigur în acest sector a influențat negativ dezvoltarea culturilor pe unele suprafețe. Fiecare fermă are condiții de prepararea furajelor, producția de carne, produsele din carne și lactate le valorificăm prin magazinele proprii din Lipova și Arad.

— Cum se corelează cele două activități de cercetare și producție agricolă cu cea de creștere a animalelor?

— Este o întrebare care mi se pune deseori. Dumneavoastră trebuie să știți că toate plantațiile pomicole au fost făcute pe terenuri slabe, ca să producem pe aceste terenuri este nevoie de cantități mari de materie organică, ori această materie se produce în fermele zootehnice. Vă pot spune că în zece ferme pomicole s-au transportat 18.000 tone îngrășăminte. Iar din plantațiile pomicole se recoltează furaje.

italiană ce garantează arădenilor pâine pentru fiecare zi!

CONSTANTIN BEJU — Dacă respectivul program va prinde viață, și sperăm acest lucru, el va fi realizat în cinci ani și va cuprinde: restructurarea activității, introducerea unor noi tehnologii de producție, realizarea materiei prime și, nu în ultimul rând, comercializarea produselor noastre în țară și în Europa.

Pentru început partenerul italian dorește să instaleze la fabrica nouă trei linii tehnologice de producere a pâinii. Acestea vor produce dublu față de cele ale „ARMOPAN”, într-un spațiu mai mic, cu o productivitate mai mare, 120.000 de franzete în 24 de ore. O astfel de linie tehnologică are 40 de metri, costă 4 milioane de dolari, iar pentru instalarea ei sînt necesare 90 de zile. Noi sperăm să le montăm pe toate trei în acest interval de timp.

Apoi, intenționăm să modernizăm împreună cu partenerii noștri morile, să facem făină ca și în Italia, de calități diferite. Dar, cum a spus și domnul Antonio, sînt niște gânduri mai mari, ca să zic așa, să ajutăm și la producerea griului, materia noastră primă ... Avem gânduri mari, dar trebuie să pornim în etape ...

REP. — În aceste condiții, care va fi situația angajaților dumneavoastră. Nu se pune problema șomajului?

CONSTANTIN BEJU — Într-adevăr, va crește productivitatea muncii, așa cum am afirmat, dar tot personalul existent, cei 1200 de angajați, va avea loc de muncă. Ba mai mult, vom fi singura întreprindere de panificație din România care va avea asigurată producția pentru export.

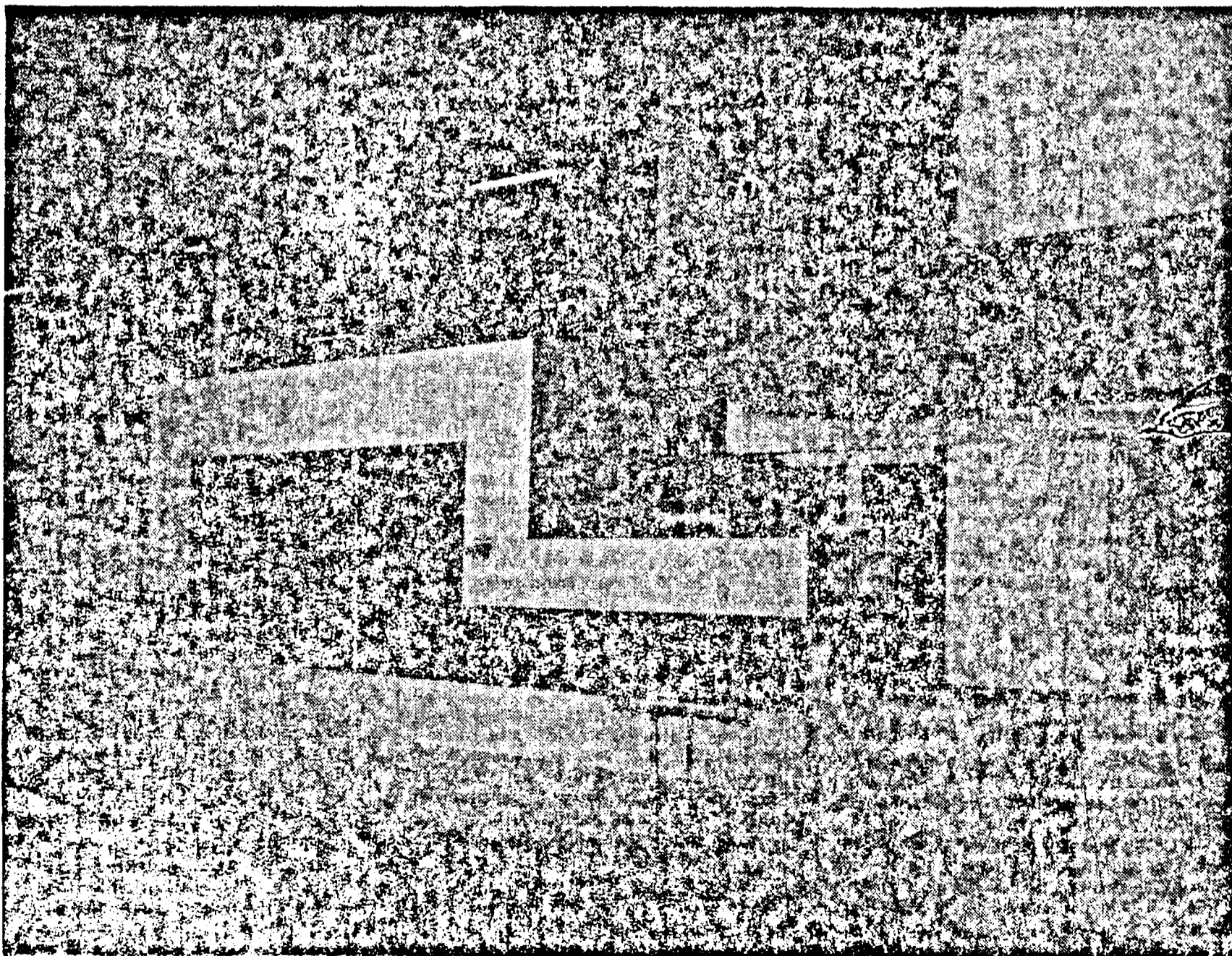
REP. — În încheiere domnule CONSTANTIN BEJU, vă rugăm să spunei cititorilor noștri care va fi denumirea noii societăți mixte româno-italiene și cînd arădenii vor putea gusta pâinea pe care o veți produce împreună cu partenerul dumneavoastră?

CONSTANTIN BEJU — Societatea noastră va purta denumirea de „ARMOPAN”. În ceea ce privește sortimentele de pâine pe care le vom produce împreună, sper ca acestea să poată fi pe piața arădeană în primul trimestru al anului 1993.

REP. — Vă dorim mult succes!

Pagini publicitare realizate de
GABRIELA GROZA

Fotograful de
VIRGIL JIREGHIE



Astfel arată una din cele trei linii tehnologice de producere a pâinii care va fi instalată la fabrica nouă a „ARMOPAN”

S.C. „DACIA SERVICE” S.A. - cea mai mare unitate de prestări servicii auto din jud. Arad

— Stimate domnule Ioan Pârnu, sînteți director economic la S.C. „Dacia Service” S.A. Arad. Care este specialitatea dvs. de bază?

— Am terminat Facultatea de cibernetică economică din București, promoția 1980, după care m-am încadrat la Întreprinderea „Strungul” din Arad. După cinci ani m-am transferat la „Dacia Service”. Aceasta a fost în anul 1985, în luna martie!

De pe ce meleaguri ați ajuns la Facultatea de cibernetică economică din București, iar apoi după terminarea facultății la Arad?

— Sînt din județul Olt, localitatea Nicolae Titulescu! Acolo am copilărit, acolo mi-am făcut școala primară, iar liceul într-o comună apropiată — Văleni! Am înțeles întrebarea dvs., cum am ajuns la Arad? Vreau să vă spun că am cerut în mod deosebit să fiu repartizat la Arad, deoarece puteam să-mi aleg și un oraș apropiat meleagurilor mele natale — Roșiori de Vede —. Întrucît nu am cunoscut zona aceasta de vest, am dorit să ajung aici la început din pură curiozitate.

— Ce fel de oameni ați întîlnit la Arad?

— Îmi plac foarte mult oamenii din această zonă a țării, pentru că sînt mai calmi, parcă se potrivesc mai mult cu temperamentul meu, fiind și eu o fire mai liniștită!

— Ce ați lucrat la Întreprinderea de strunguri?

— Am început la secția de producție strungul greu. Pe urmă am trecut la Oficiul de calcul, după care a urmat serviciul financiar.

— Așadar, ați trecut prin mai multe compartimente? Ce experiență ați acumulat la „Strungul”?

— O experiență foarte bună. Una era teoria pe care am învățat-o în facultate și alta este practica în producție! Astfel, în anul 1985, cînd am fost chemat de fostul șef de stație, Tașcău, la Dacia Service, eram stăpin pe meserie! În vreme ce la „Strungul” m-am ocupat de probleme izolate dintr-un context general al relațiilor financiare, la Dacia Service, fiind o unitate de sine stătătoare au apărut probleme noi, mai complexe.

— Iată că am ajuns la problemele specifice ale S.C. Dacia Service S.A. Ce înseamnă această societate comercială pentru municipiul și județul Arad?

— Este cea mai mare unitate de prestări servicii auto din județul Arad. Este singura unitate în care se fac reviziile tehnice în termen de garanție, pentru mașinile noi. Este o filială a S.C. Dacia Service S.A. Pitești, deci noi aparținem de Pitești. Cu autonomia aceasta încercăm să ne descurcăm!

— Și reușiți?

— Pînă în prezent am reușit, sperăm că și pe viitor vom reuși să ne descurcăm!...

— Cîți încadrați aveți?

— Unitatea are și niște stații în județ, respectiv la nivelul Chișineu Criș și Lipova. În total avem încadrați în jur de 300 de oameni.

— Ce ne puteți spune despre profesionalismul acestui colectiv pe care-l conduceți împreună cu dl. director GHEORGHE VIDU, care se află în momentul de față în concediu?

— Pentru mașinile de producție indigenă — Dacia, Oltcit, Aro, putem să facem orice fel de reparații. Pentru mași-

nile străine, nu putem face orice fel de reparații! Oricum în problemele specifice meseriei noastre toți încadrații noștri sînt bine pregătiți. Mulți merg la specializare în fiecare an, la Oltcit, la Colibași. Permanent sîntem la curent cu toate noutățile în materia de care ne ocupăm. Din păcate, în unitate nu avem ingineri, dar pot să vă spun, repet, certitudine că avem meseriași foarte buni care pot executa orice reparație la mașinile noastre românești! Ne gîndim în perspectivă la un post de inginer, la mecanicul șef!

— Cum colaborați cu dl. director Gheorghe Vidu?

— Foarte bine. Sîntem din aceeași generație, poate și aceasta contribuie la buna noastră colaborare și înțelegere. Pe linia muncii contabile, întreg personalul pe care-l avem s-a format direct în unitate de-a lungul anilor. Nu am luat din afara unității, toți au fost crescuți în unitate.

Convorbire cu domnul IOAN PÂRVU, director economic la S.C. „DACIA SERVICE” S.A., filiala Arad

— Despre principalele compartimente ale societății ce ne puteți sublinia?

— Cel mai important compartiment este producția. Aici activitatea se desfășoară pe trei formații: două la mecanici (schimbul I și II) și o formație de tinichigerie. În cadrul compartimentului nostru de tinichigerie lucrează circa 50 de oameni, fiind cea mai mare secție de acest fel din oraș. Apoi avem un compartiment de C.T.C. — garanții și un compartiment de întreținere, cu un număr mai restrîns de personal, pentru diverse intervenții la utilaje etc.

— Și, evident, compartimentul de contabilitate pe care-l conduceți în mod direct!

— Exact! La personalul amintit se mai adaugă unitățile din județ, unde cite o persoană răspunde de întregul compartiment existent în localitatea respectivă.

— Ce fel de reparații execută unitatea dvs.?

— Executăm reparații pentru uzuri normale la motor, apoi reparații din cauza accidentelor, la motor, la piesele de tablă.

— Ce grad de precizie au reparațiile pe care le faceți?

— Sînt destul de precise. După efectuarea reparației există un termen de garanție! Aceasta în funcție de intervenția pe care am făcut-o! De pildă la motor, termenul de garanție este de două luni!

— În cazul în care cresc prețurile la o anumită piesă, mașinile în garanție ce regim au?

— În cazul în care așa cum spuneți dvs. au crescut prețurile la anumite piese, clientul trebuie să plătească diferența față de cele fixate inițial pentru garanție! Aceasta pentru că prețurile sînt fixate dinainte, fără să se țină seama de creșterea prețurilor la un moment dat! Aceasta conform Hotărîrii 776. La prețul producătorului se aplică maxim 30 la sută la a doua subvenționare! Iar pentru partea de manoperă există tarifar, cu norme de timp, care se modifică mereu. De exemplu la început a fost 34 de lei ora-normă. În momentul de față ora-normă a ajuns la 250 de lei!

— E o creștere destul de substanțială!



— Da! Așa este!

— Sînteți aglomerati?

— Da, sîntem aglomerati și acesta este un lucru bun pentru noi, înseamnă că avem de lucru!

— Știm că vă ocupați și cu vânzările de mașini!

— Am cumpărat de pildă nu demult 54 de mașini Dacia-Berlina. Din păcate fiecare mașină a avut probleme. Noi trebuie să le asigurăm pregătirea de vânzare.

— Înțeleg că sînt mașini noi! Mai trebuie aranjate?

— Evident, mai trebuie aranjate! În sensul că au probleme mici! De detalii! Dar, sînt și unele mașini cu probleme mai mari. Din cele 54 au rămas ultimele 4 mașini, care au avut niște probleme mai serioase! Aceasta cu toate că lotul de mașini care a venit în prezent este mult mai bun decît înainte!

— Cum începe acum, cînd sînteți singurul conducător, în unitate, ziua dvs. de muncă?

— Începem cu prezența angajaților la lucru. Este o problemă de gest! Apoi se introduce mașinile aflate la rînd la reparație, se repartizează pe oameni, și începe lucrul! ...

— Ce ne puteți arăta despre rentabilitatea acestei societăți comerciale?

— În prezent putem să spunem că am avea o rentabilitate de circa 2-300.000 lei beneficiu pe lună! Nu este mult, dar trebuie să plătim un fond social de 5 la sută pentru țărănime, un fond de 1 la sută pentru un fond de dezvoltare, plus CAS-ul care a crescut la 25 la sută, luate toate în calcul un beneficiu de 200.000 lei pe lună arată ceva!

— Cît câștigă un muncitor?

— Muncitorii lucrează în acord și câștigă pe lună de la 20.000 lei în sus!

— Domnule director, în finalul acestei interesante și agreabile convorbiri, ce invitație puteți face către arădeni, avînd în vedere că în ultimul timp în municipiul și județul Arad au apărut o serie de auto-service particulare, care vor imprima o adevărată competiție în această perioadă de trecere către economia de piață?

— Invit pe arădeni să vină la noi să-și repare mașinile fiindcă tariful la noi este destul de scăzut, de numai 250 lei ora, iar în planul calității avem posibilități mult mai ridicate decît cei particulari. De asemenea vă mai pot aminti și faptul că noi am reușit să autorizăm stația pentru inspecția tehnică anuală, care costă 1275 lei, lucru pe care-l au dreptul să-l facă foarte puține unități din municipiul Arad.

— Vă mulțumesc!

— Și eu vă mulțumesc, amintindu-vă totodată că a fost primul meu interviu pe care l-am acordat unui ziarist!

Convorbire realizată de
IOAN SAVU

Foto: Romana Dănilă

Recenzie

Sănătatea-n străluminarea sfintelor scrieri

Recent apăruta carte „Meditație la medicina biblică” o putem socoti ca pe una care-și binemerită locul în orice bibliotecă. Fie aceasta aparținând unui medic, fie unui om al bisericii, după cum și autorii ei aparțin acestor categorii: Dr. Pavel Chirilă și Pr. Mihai Valica. Mai mult, această carte ar trebui să-și afle loc de cinste în bibliotecile noastre, ale tuturor, fiindcă le-ar spori bogăția spirituală, înobilându-le prin lumina ce o iradiază. Care lumină, pogorînd din scrierile Părinților Bisericii, ne este mai mult decît oricînd necesară, în aceste vremuri bîntuite de tot mai învrăjbite vînturi ale simțirilor omenești. Acum cînd bolile sociale amenință semînții, cînd bolile sufletelor rămîn (încă) nealinate și cînd bolile trupesti nu-și găsesc leacul potrivit. Pricinile nesănătății noastre își au, fără îndoială, străvechi rădăcini, încă din vremea păcatului adamitic care l-a rupt pe om de Dumnezeu, „dobîndînd”, în schimb, moartea; dar omul nu poate „muri de tot” — nemurirea sa e posibilă fiindcă moartea i-a fost învinsă de Hristos prin moartea Sa. Numai că omul, cu timpul, s-a obișnuit tot mai mult cu moartea-i, cu boala care i-o pricinuieste, ba a ajuns să se învețe și cu uciderea semenilor; dacă, la vremea sa, Cain a pățimit toată viața-i pentru omuciderea săvîrșită, „astăzi (după o cugetare a Păr. Stăniloae) un om e în stare să ucidă milioane de oameni prin mijloace tehnice perfecționate, justificînd fapta lui cu pretexte „bune”. Să ne gîndim la războaie (iscate din dorința de a-i supune pe alții),

la sistemele totalitare (plăgi datorate voinței nebune a unor minți avide de putere în numele unor „sisteme”, din care cel comunist încă își mai alungește umbra peste timpul său), la marile epidemii ce s-au abătut asupra omenirii (ca urmare tot a dezastrelor provocate de vremelnici „stăpînitori de lumi”)...

Din uitare în uitare, căutînd acele „pretexte bune”, oamenii au ajuns să despartă, prin bariere ce se credeau de neclintit, știința de credință. Încercările de...armistițiu, venite dintr-o „tabără” ori alta erau fie privite cu suspiciune, fie dezavuate. Iată de ce îngemănarea strădaniilor unui medic cu acelea ale unui preot — așa cum se întîmplă în cartea de care

vorbim — ar putea fi privită, azi, și ca un act de curaj. Un curaj benefic izbînzii lor, fiindcă autorii n-au făcut un „armistițiu” formal ci au străpuns bariera de care vorbeam, realizînd armonia. Meditînd la preamînunata alcătuire a corpului omenesc (în primul capitol al cărții), autorii se asemuiesc vechilor psalmiști — atingînd cu degetele măiestre coardele lirei, întru cunoaștere, ei „citesc” o partitură desprinsă din scrierile sfinte. Și astfel, din armonia ce se înalță, reinvățăm, unii, ce am uitat în deceniile de umbră, ori învățăm, cei mai cruzi ca vîrstă, ceea ce au fost împiedicați să afle.

Cartea are mai multe capitole despre igiena, despre sănătate, despre boli dar ea nu tre-

buie (neapărat) citită astfel. Fiecare pagină e un îndemn la meditație — citirea „vorbilor” din scrierile sfinte ne prilejuieste un exercițiu asemănător rugăciunii. Și fiindcă oamenii au uitat și puterea purificatoare a acesteia, iată, putem recomanda această carte ca fiind un îndreptar înspre regăsirea căilor de menținere a sănătății noastre spirituale. Aceasta fiind cea mai importantă, căci trupul nu e altceva decît o „casă a sufletului”. Semnalăm și un capitol consacrat înfruntării teoriei evoluționiste, impusă ca lege supremă de către sistemul social-politic abia petrecut la noi, capitol care, neîndoios, va da frisoane „pozitiviștilor” va stîrni, probabil, și reacții adverse, polemici, dar care, în mod cert, dă semnalul că e vremea marilor revizui, posibile grație curajului de a cugeta liber, fără trufie și nealegînd drumul egoismului însingurării într-o direcție anume arătată de către cei ce se cred (credeau) depozitarii „adevărului absolut”.

Dr. Pavel Chirilă și Pr. Mihai Valica ne conving că omul în urcarea sa spre cele înalte, pentru a încerca să cuprindă toate cîte sînt, nu poate izbuti decît în unire cu Dumnezeu.

La meritele autorilor trebuie adăugat și acela că încasările de pe urma vînzării volumului „Meditații la medicina biblică” (editat de Asociația filantropică medicală creștină „Christiana”) sînt, în totalitate, destinate ridicării unui institut medical creștin în București.



IOAN KETT GROZA—„Compoziție”

FLORIN BANESCU

Trei poeme de MIHAI RUJA

Astrală

Sînt suferind de o boală astrală
Contaminat din poezi în poezi
Vînd vise din steaua natală
Și cred în mai multe vieți.

Tai brazde în glia stelară
Sămînța Terei să răsară
Un început de viață planetară
Va face veșnic să răsară.

Clădi-vom ca-n era primară
Case cu birne în alte galaxii
Ne-ncearc-o dorință astrală
Vrem ca pămîntul să aibă copii!

Timp Interior

Hălăduiam printre aștrii...
O Pasăre albastră m-a privit peste gînduri
Și a-ntrebat:

— Tu ești originar al Pămîntului?
— Da, i-am răspuns rămășițele inimii
mele.

Atunci, hai să murim pe pămînt
împreună.

Amintire

Copil fiind
mi-am sculptat visele
în pietrele Crișului Alb

Tîrziu,
m-am reîntors din drumurile
să le privesc chipul.

Cutremurîndu-mă, am descoperit
reversibilitatea timpului.

MIRCEA STEPAN



Aparate neutralitate

Mereu se vor ascunde răni
nevădecate,
mereu vom pierde cheia de la
refugiul roz numit copilărie.
Neputința noastră este prea
firească
și foșnetul ierburilor vine
întru calmarea nevrozei!
Mă iartă mamă, în simplitatea ta
mă consideri un aiurit —
puținătatea mea fizică va duce
la o nouă înmugurire —
Neutralitatea geamătului în
fața istoriei este doar aparentă
mamă...

mamă...
ma...

Controverse de familie

E ora descrierii,
privilegiul nevăzut
al războiului început
la prima lectură.
Convoiul personajelor
răvășea imaginația puștiului
care buchisea:
„Prislea cel voinic și...
încearcă să întocmească
„O poveste ca asta,
da cu alții...“
Tatăl cu nervii zdruncinați
vorbind de unul singur prin
curte:
Eu îl credeam capabil
de o meserie serioasă,
eu il...

Haiku

Ochii mamei lunecind
Peste trupul meu
Crescând, trecând — până când?

Strada, strada lui, unde-
l aștepta librăria, și a-
tâtea alte locuri un-
de își avea rosturi zil-
nice, stradă care era, după soco-
teala sa, una fără pereche. A-
mintirea ei, mai bine spus il fă-
cea să se grăbească — pe ori-
unde ar fi umblat să nu zăbo-
vească prea mult, nimic nu-i
putea egala bucuria reîntoarcerii
și cind cine știe din ce pricini,
chiar se afla departe, el, Nico-
lae, revenea acolo măcar în în-
chipuire revăzind, să spunem,
acoperișurile ei (precum bună-
oară, un meșter burlanier), ori
firmele de odinioară (precum,
fără îndoială, Nicolae-cel-de-
atunci), poate chiar acoperișul
casei lui, sau firma librăriei
„Concordia“, și acesta ar fi fost
motivul grabei lui de a părăsi
locul din fața casei doctorului
nedoctor, după ce ar fi văzut
oamenii adunați acolo, veniți
pe jos cu trăsuri, cu mașini, ca-

telegerea dintre ceilalți, dacă se
sfădec cu cine să țină?, ziaristul
o fi știind el multe dar și uică-
său era în măsură să-l lămu-
rească (pentru a fi drept, fusc;
se deja lămurit, încă de acasă,
intii bătrînul, căruia îi citise
vestea din ziar, cum că există
undevea un doctor-minune și ca-
re tămăduise, pînă atunci, tot
soiul de animale betege. ba chi-
ar și pe niscaiva bolnavi, oame-
ni rămași fără nădejde din par-
tea altor doctori — îi zisese mo-
șul: „o fi vreun doctor de joa-
vini, pe miné cum vrei să mă
duci la el, în chip de lup“? a-
poi de cum ajunsese la Nicolae,
acesta îl socotise de-a dreptul
fără minte, „de ce nu l-ai adus
pe bătrîn?, il luase la rost, il
internam într-un spital, la ala
cu leacurile, despre care ai ci-
tit în ziar, să-ți duci ciințele,
poate suferă de albeață, de lin-
goare l-or fi ajuns bătrînețile,
te pomenesti că-l face iar un

— Aha, și pe ce bază sînt
toate astea? Ai aflat ceva des-
pre compoziția lor? Doar ai
stat de vorbă cu el.

— Secret profesional...

— Ei, nu mai spune? Și ce
profesie are? Că de secrete văd
că-i plin, nu duce lipsă.

— Cred că nu duce lipsă de
nimic, spune Blaj cel tînăr (ca-
re tocmai a fost îmbrîncit de o
femeie uscată, cu privirea goa-
lă și ținînd o gîscă în brațe).

— Nu-i poți opri pe oameni
să-i mulțumească într-un fel.

— Domnul doctor... se bagă
în vorbă un om cu vîrsta in-
certă, nebarbierit de citeva zile,
avînd aerul că a mestecat o
lămîie întregă.

— Cred c-ar trebui s-o șter-
gem, suflă Emil.

— Domnul doctor e om și el,
săracul, nu se lasă omul, mun-
cește mult, ce, el n-are dreptul
la o bucurie mai... mai lumeas-
că?

— Ei, bucurii! Un savant se
jertfește pentru...

— Care savant?, intervine un
ins cu umerii adunați și care-și
ține palmele, cu degetele răș-
chirate — ca să acopere cît mai
mult, pe pîntece, de parcă ar fi
vrut să-l ascundă. Ce savant?,
întrebă iar, poate era mai bine
să-și comunice rețeta, cine știe
ce ne dă, noi încercăm, atîta
ne-a mai rămas, dar dacă niște
specialiști, vreun laborator, un
institut de cercetări, ar încerca
să...

— Dacă nu crezi în el, de ce
încurci locul?, îl repede cel de-
l numise savant pe tămăduitorul
la care venise.

— Insist să plecăm, zice Emil
mai tare.

— Ați fost înscrși pe listă?,
îi ia la rost distribuitorul de
lauri academici (tocmai îi ex-
plica unui vecin ce premii s-ar
fi cuvenit pentru descoperirea
unui panaceu). Îi ia la rost cu
răutate, în glas și cu suspiciune,
în priviri.

— Noi... încercă Blaj.

— Cu cît sîntem mai puțini,
cu atît ajungem mai repede, fi-
losofează insul care-și apăsa
pîntecul cu mîinile. Tot el con-
tinuînd: dar unde?

— Un vecin de-al meu s-a
vindecat de rac, anunță femeia
cu gîsca în brațe, reîntoarsă în
preajma lor.

— Ai auzit?, întrebă șoptit,
Emil.

— Și de unde știe ea că a
avut... mă rog, cancer? Și dacă
a avut, cine a constatat vinde-
carea?

Deși a vorbit încet, și el,
Nicolae, insul pe care durerea
din pîntec se pare că nu i se
alinase cu toată înverșunarea
apăsării palmelor lui mari, a
auzit, sau a ghicit, ceva.

— Văd că sînteți oameni...
cum să zic?, serioși. Dumnea-
voastră ce credeți?

FLORIN BĂNESCU

Leacuri și vorbe

(Fragment din romanul „Strada” II, 1989)

re cum putuse sau după pu-
tința celor care-i aduseseră, u-
nindu-i numai nădejdea că lea-
curile aceuia i-ar fi putut aju-
ta...

— Nu pot să cred că oamenii
pot fi amăgiți atît de ușor.

— I-a mers, totuși, vîștea pî-
nă la noi.

— Să vedem cît îi mai merge-
ricanează Emil.

— Într-o vreme l-ai sprijinit,
parcă!

— Am scris, doar, despre el,
mă impresionează declarațiile
unor foști bolnavi...

— Chiar foști?

— Mă rog, ei se considerau
vindecați.

— Dar fuseseră cu adevărat
bolnavi înainte?

— Ar trebui să știi mai bine
decît mine, ce mă tot descoși?
Ai destui, aici de față, martori
care...

— Care ce? Așteaptă și ei nă-
dăduiesc că leacurile ăstuia îi
vor ajuta în vreun fel, poate
sînt dur, dar ar trebui să li se
explice...

— De ce nu încerci? Urcă-te
pe o căruță, dacă vrei și pe u-
merii mei, sau alege capota u-
nei mașini, oricum, trebuie să
fii la înălțime, să te vadă toți
și mai cu seamă să te audă, sînt
convins că vor asculta discursul
tău cu sufletul la gură, iar
după aceea...

— De ce te-ai oprit?

— De ce nu începi?

— Și eu am citit în ziar des-
pre treaba asta, se amestecă
Blaj cel tînăr, speriat de neîn-

cățelandru!"; dar el vroise să
vadă cu ochii lui ce-i cu toată
tărășenia).

— Ce-ai citit?, se răstește la
el Nicolae.

— Păi, cică la animale...

— Rezultatele sînt certe, de
ce nu se cercetează mai atent
descoperirea ăstuia?, întrebă
Emil.

— Și unde-ți sînt animalele
tămăduite? Poate vrei să le vor-
besc lor.

— Eu am înțeles că a aflat un
soi de otravă care, amestecată
după știința lui, cu cine știe ce
altceva, nu face rău, dimpotrivă,
e bună la orice boală.

— Și cum face? Spune tu zi-
aristule, ți-ai umplut clăbățul
cu informații și ai pus cloța pe
ele, să vezi ce pui vor ieși, hă-
hă, de aia ți-ai lăsat clăbățul a-
casă și ai trecut la șapca asta
în coțche...

— Te dau în judecată!

— Pe ăsta nu-l dă nimeni?

— De ce? A omorît pe cine-
va? A făcut vreun rău? Și, un-
de mai pui?, tipul nu cere ni-
mic.

— Nu cere dar primește,
știu, obiceiul pămîntului, veș-
nic recunoscători pentru... pen-
tru ce?

— Omul nu consultă, vreau
să spun că nu face, neapărat,
pe doctorul. Cere un certificat
medical pe care să fie trecut
diagnosticul. Îl citește și-i dă
preparatul...

— Ce-i dă?

— Un preparat, acolo, nu
știu chiar bine. Are prafuri, a-
lilii și picături.

— Noi am venit să vedem, intervine Blaj, deși evident nu de la el aștepta răspuns insul care nu se lasă:

— Eu cred că ar fi trebuit să-și facă publică descoperirea; vreau să zic că putea să spună ce naiba amestecă în prafurile alea și, apoi, o analiză științifică...

— Păi sigur, să strige-n gura mare ce știe numai el! Și alții să facă analize și cine știe ce alte minuni. Ca să-i ia caimacul!

— Ce să-i ia?

— Să-l fure domnule. Ce, nu s-au mai văzut cazuri?

— Nu credeți, totuși, că oamenii aceștia ar fi trebuit să fie internați?

Eu unul nu cred. Am fost internat de m-a lovit acreală-n suflet. Pe lângă amăreala din gură. Ptiu...

— Și ce dacă?...

— De ce nu te internezi dumneata? Că arăți ca moartea-n vacanță.

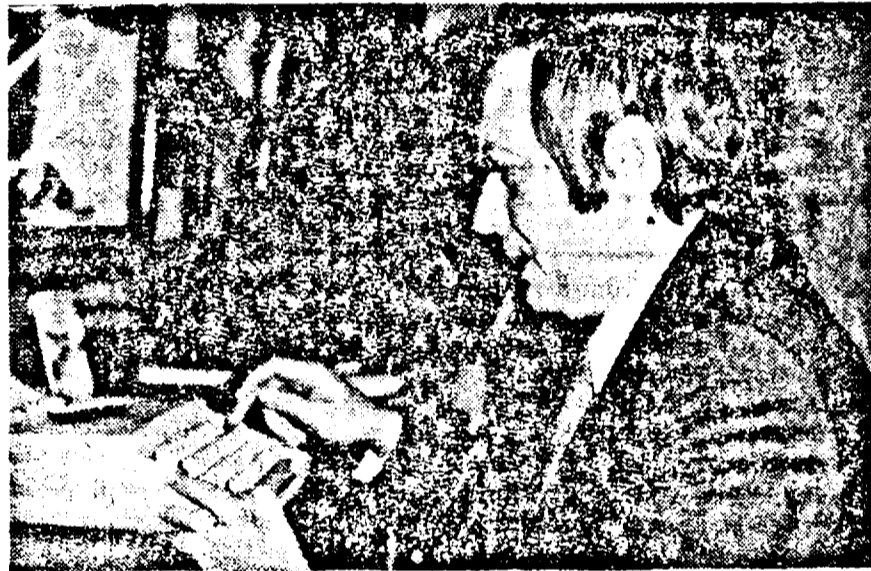
— Ia te rog!

— Ce mă rogi? Să te las înaintea mea? Ce număr ai?

Nicolae nu mai vrea să audă ce număr are insul acela. Și nici să afle rezultatul numărării lui Emil care, pe cât a putut să nu dea de bănuț, s-a străduit să socotească oamenii adunați acolo. Era vremea să plece (și cât mai departe). Dacă mai stăteau, cine știe, poate că ieșea doctorul-nedocitor în balcon și se apuca să vorbească mulțimii. Auzise că-i un individ care se pricepe să inflăcăreze imaginația oamenilor dispuși să-l asculte. Cum altfel? Descoperise, categoric, leacul universal. Gata cu bolile incurabile (n-avea importanță cum se numesc și din ce pricini apar) gata cu doctorii neputincioși (nu avea importanță în ce specialități, el se pricepea-n toate deși, modest cum era, după cum se... lăuda, n-are pretenții, dar are rezultate), gata cu îndoiăla, cu ezitarea, cu teama oamenilor atinși de orice boală (el avusese norocul, asta o recunoaște cinstit, să descopere ceea ce o lume întreagă n-a fost în stare, norocul ca norocul, că pînă la urmă, nu-i așa?, avusese spiritul de observație mai ascuțit decât al ăluia, cum îl chema?, care descoperise penicilina). Lăsați oamenii să vină la mine!, striga (și nu în pustie) După ce va tămădui un număr îndestul de convingător de bolnavi, va da pe față și marele lui secret. Pînă atunci, însă, pune condiții, avea dreptul, că doar nu muncea degeaba — să-i fie recunoscut titlul de doctor, să i se breveteze descoperirea (de aici și pînă la Nobel nu era decît un pas, și acela mic), să i se construiască un spital. De rest va avea el grijă. Adică de bolnavi și nu numai. Păi cum, o urbe

întreagă va avea de cîștigat! Pe lângă spitalul lui, cel mare, vor fi necesare altele, ceva mai mărunte, policlinici, laboratoare și toate celelalte. Oamenii vor veni în orașul lor de pretutindeni, unde vor fi cazați însoțitorii bolnavilor? S-a gîndit cineva? Un hotel, trei, o rețea întreagă. Și restaurante. Și magazine, alimentare, cofetării. Vor avea cui să-și vîndă marfa, oho. Deocamdată, însă, el era prudent. De ce să dea altora norocul său, știința sa, rezultatul uluitoarei lui clarviziuni? Numai invidioșii se puteau mira de ceea ce era dreptul său să ceară. Auzi, la ei, argumente științifice, testări de laborator, ani de așteptare pentru confirmarea vindecării, pentru observarea unor efecte secundare, sau pentru stabilirea contraindicațiilor... Care contraindicații, domnilor? El vindecase oameni, sistemul

ra satului ci pentru că așa-l îndemna datoria de nepot — să facă totul, chiar totul). Și datoria lui care era? Măcar pe tînăr să-l împiedice de la o faptă necugetată — ar fi suportat moșul drumul pînă acolo? Și ce să-i spună? Cu ceilalți era altceva. Nu că i-ar fi fost indiferenți. Flacăra „minunii” era doar un foc de paie. Se va stinge la fel de repede pe cît s-a aprins. Il va convinge pe Emil să înceapă o campanie în presă. Va vorbi el și cu medicii din oraș. Vor scrie, vor vorbi, vor... Și ce-i păcăliți? Victimele? Sînt ele necesare? Cunoașterea adevărului cere neapărat victime? La urma urmelor individul nu omorise pe nimeni. Nu dintr-o dată. Dar oprindu-l pe un bolnav de la un tratament (verificat și, poate, eficace) nu-l condamna la pieire? Pe unul. Pe mai mulți. Pe cine să știe



său era cel mai bun. Unicul bun...

...Nicolae s-ar fi putut întreba (și ar fi fost dator să-o facă) de ce bătuse drumul acela. Chestiunea doctorului-nedocitor era la urma urmei, simplă: în medicină, în știință (ehi, și-n altele altele) este, ar trebui să fie, exclus amatorismul. Cît despre tănuirea formulei (dacă va fi existînd una), ce să mai vorbească? Oricum, nu putea împiedica oamenii adunați acolo să pătrundă la tămăduitorul în care-și pusese nădejdea. Ultima. Nu în momentele acelea, nu acolo. Atunci? Vroise să se convingă, să vadă cu ochii lui cum pot fi duși cu vorba oamenii. Să vadă și Blaj cel tînăr (despre care cam bănuia ce va face — pe seară va găsi el o cale și va ajunge în posesia unui număr rîvnit de atîția; pentru tînăr nu existau argumente științifice sau de orice altă natură; el vroia să-l ducă pe bătrîn și acolo, nu de ochii și gu-

ciți? Individul descoperise, fără îndoială ceva care avea însuși miraculoase, cel puțin în primele zile. Ceea ce dădea aripi nădejzii bolnavilor. „Medicamentul lucra”. Și apoi? Despre părelnicile efecte auzeau mulți, descoperitorul avea gură mare, promitea marea cu sarea, mica lui paranoie (cum să-l categorisească, altfel?) devenea contagioasă. Iși va fi găsit ajutoare. Plătite sau voluntare. Doriți să ciugulească o fărîmă de glorie. Sau cite o roată de caș-caval. Cu aceștia va fi și mai greu de luptat. Ei îl vor apăra. Vor sta cu piepturile lor de strajă în fața casei celui mai mare tămăduitor (după socoteala lui dar și a lor). Apărindu-l, se vor apăra și pe ei. Deveniseră, ca și (chiar nerecunoscutul încă) al lor conducător, oameni importanți. Cu oarece putere. Puterea îmbată. Ia mințile și e în stare să plămuiască monștri. Iată, doctorul-nedocitor, vroia să preschimbe (deocamdată, un oraș întreg. Apoi...

Poem

Priviri de bovină
rumegînd calitatea vieții.
Peste treptele lumii, urlă setea
Holbare a ochiului, răcoros încă.
Tectonica plăgilor sociale
Nu a fost studiată
în mod, serios.
Calea spre sine
a personajului meu
a fost reprodusă la xerox.
Vă rog
interziceți această multiplicare
neautorizată,
Cu respect — Autorul.

Poemul, inutilul

Spovedanie a înțeleptului
în zilele de bun simț
ale naturii, acest
solemn pârtaș, supus
al gîndului și al faptei
împlinite în vrerea
cucernică a celui
ce întru cuvînt cred.
Aceste rînduri
finalizînd
poemul, inutilul.

Povețele de purpură

Curînd vor cădea ninsorile
și vom dobîndi o nouă înfățișare,
calea noastră a culminat
cu o fundătură.
Povețele de purpură ne-au
înșelat
Vom fi sărbătoriți la Paștele
cailor
Noi,
alesii norocului declamativ
fugim în cerc
și se deschide
cercul
puhavi, vom abjura faptele
noastre
și vom împodobi adevărurile
cu hîrtie creponată.
Dialogul a devenit ridicol
iar acest poem nu mai
vrea a se rosti frumos.

Fuga fiului risipitor

Apoteoza cu fiul alături,
miros dulceag de întimplări
nepetrecute;
încerci să rostuiești un echilibru
dar neputința glosează cu
însufletire
îmnuri de slavă, osanale ridici
la cerul fals — de chiripici.
Numeri pe degete bucuriile,
sughit cu singe umple gura
ce a meșteșugit cuvînt fericit.
O poveste despre fiul
cărui i-a fost uitat chipul.

„Ne pregătim să obținem animale numai de sexul pe care îl dorim!”

— Bun venit, domnule prof. dr. ing. în coloanele suplimentului uterar-artistic și didactico-științific „Relief”.

— Mulțumesc și mă simt onorat ca prin revista dumneavoastră să destăinui cititorilor câteva din cautiunile, speranțele și bine-nțelese, reușitele mele în domeniul geneticii și ameliorării animalelor.

— Este unanim acceptată ideea că, **genetica, respectiv ingineria genetică, constituie leagănul unui viitor biologic imprevizibil.** V-aș ruga să insistați asupra unor biotehnologii aflate în preocupările de cercetare ale dumneavoastră și ale colectivului pe care îl conduceți.

— Perfecționarea biotehnologiilor moderne și aplicarea lor din ce în ce mai mult în practică au și vor avea consecințe deosebit de favorabile în ameliorarea genetică a populațiilor de animale domestice. Împreună cu colaboratorii mei, urmărim punerea la punct și perfecționarea unor biotehnologii cotate ca priorități pe plan național. Aș menționa transferul de embrioni, care constă în inducerea superovulației la femelele animalelor domestice, urmată de însămînțare și apoi, recoltarea embrionilor din uterul femelei după 7-8 zile și transferul lor în mame de împrumut. Aceasta permite obținerea de la o femelă de mare valoare genetică a unui număr de descendenți, mult peste limitele naturale ale speciei. Maximum de viței obținuți până acum în lume de la o vacă, prin această metodă, este de 141.

În afară de aceasta, embrionii în vîrstă de pînă la 9 zile, constituie un material pe care se poate interveni artificial în vederea obținerii de noi variabile genetice utile.

Noi realizăm inducerea superovulației la femelele donatoare de embrioni, sincronizarea căldurilor animalelor primitoare cu cele donatoare, recoltarea și transferul embrionilor în mame adoptive, direct în adăpostul de animale. Exami-

narea embrionilor la stereomicroscop, clasificarea lor morfologică, efectuarea operațiilor de microchirurgie pe embrioni, cultivarea lor „in vitro” și pregătirea pentru transfer se execută într-un laborator mobil construit de către o întreprindere timișoreană, după indicațiile noastre.

Ferma din Liebling (jud. Timiș), condusă exemplar de domnul ing. Rimneanțu, este prima din țara noastră, care a introdus în producție, evident prin noi, această tehnologie. Tot aici am obținut primii viței gemeni identici genetici, prin disecția embrionilor.

lecție și mai ales, la salvarea unor rase de animale neglijate în prezent din cauza primitivismului lor productiv, dar extrem de adaptate mediului local.

— **Care va fi impactul transferului de gene?**

— Cu siguranță va avea un impact dramatic în modificarea structurii genetice a populațiilor de animale domestice, deoarece „animalele transformate” își transmit calitățile la descendenți, iar „clonarea” animalelor de mare productivitate ar duce, de fapt, la o multiplicare considerabilă a unor astfel de genotipuri.

Interviu cu prof. dr. ing. IOAN VINTILĂ — Decan al Facultății de Zootehnie din Universitatea de Științe agricole a Banatului (Timișoara)

- născut la 23 mai 1935 în localitatea Sorostin (Sibiu)
- titular al disciplinelor de genetică animală și ameliorarea animalelor domestice
- membru al Academiei de Științe agricole
- membru al Societății naționale de Biologie celulară
- membru al Societății naționale de Genetică
- membru al Societății oamenilor de știință din România
- membru al Societății europene de Embryo-Transfer
- autor sau coautor a numeroase lucrări și cărți de specialitate

În alte ferme, cum ar fi cele din Ghilad și Geacova, am obținut din embrioni agregați primii miei multiparentali. Doi dintre ei au avut doi tați și două mame și alții doi, trei tați și trei mame.

— **Care ar fi rentabilitatea practică a acestui procedeu?**

— Se vor dubla descendenții posibili de obținut de la o femelă. Obținerea gemenilor identici născuți în perioade de timp diferite (jumătate de embrion este însămînțată în femele primitoare, iar jumătate este păstrată în azot lichid), va duce la reducerea numărului de tauri în așteptare.

Reușita congelării zigotilor în azot lichid permite de asemenea creerea băncilor de zigoti (bănci de gene), care ne ajută nu numai la realizarea unor rezerve de gene superioare, ci și la măsurarea progresului genetic obținut prin se-

— **Ce surprize aveți pentru viitor?**

— Ne pregătim, prin experimente, să sexăm embrioni recoltați și să obținem animale numai de sexul pe care îl dorim.

— **Actualele condiții pe care le oferă laboratoarele de cercetare genetică, pot satisface pretențiile oamenilor de știință din acest domeniu? Pot ele ține pasul cu avalanșa informațională din universul fascinant al geneticii?**

— Dacă este vorba despre laboratoarele din țara noastră, aș spune că sînt extrem de puține cele dotate cu tot ce trebuie. Omul de știință se găsește de multe ori în imposibilitatea de a lucra sau metaforizînd, este deseori legat de miini.

Însă acum, începem să avem un program de colaborare strîns cu oamenii de știință din

alte țări, care sper să ne sprijine și în această problemă. Aici aș sublinia colaborarea dintre noi și dr. în genetică Carlo Renieri și Luigi Pio Scordamaglia (Italia), a căror vizită o aștept în septembrie. Sosirea lor în România va însemna și debutul într-un proiect comun româno-italian, proiect în domeniul geneticii, patronat de FAO. De asemenea, Consiliul Europei ne-a propus și alte teme, ce se vor concretiza în lucrări de cercetare de lungă durată. Sper că finalitatea lor să aducă României poziția pe care o merită în marea familie europeană. De fapt, primul pas în această colaborare a și fost făcut prin vizita mea în Italia, cu trei dintre studenții colaboratori în activitatea noastră de cercetare. Am avut astfel posibilitatea unui fructuos schimb de experiență cu specialiști de la Universitatea veterinară din Perugia.

— **Bănuiesc că echipa dumneavoastră de cercetare este mult mai complexă...**

— Desigur. Din colectiv fac parte cercetători cu impresionante cărți de vizită. I-aș menționa doar pe cei mai apropiați colaboratori ai mei, cum sînt ing. I. Bencsik, ing. L. Păcală, ing. I. Pădeanu, ing. Adela Voicu, dr. N. Corin, dr. A. Contrea, cadre didactice de la diferite discipline, precum și cîțiva studenți cu aptitudini în cercetare.

— **Încă nu ne-ați spus nimic despre scopul vizitei dumneavoastră în Arad?**

— Vă spuneam, mai devreme, că în luna septembrie primim vizita unor specialiști italieni în domeniul geneticii și al biotehnologiilor. Scopul prezenței mele în Arad este strict organizatoric, pentru că delegația italiană și-a exprimat dorința și interesul de-a cunoaște și județul dumneavoastră. Să nu uităm că Aradul a fost un leagăn al învățămîntului superior cu profil agricol și potențialul său zootehnic oferă mari posibilități de cercetare.

LELIANA PĂRVOLESCU

LIGIA TOMȘA

De acum

De-acum,
De-asupra frunții
Nu-mi mai străluce nimbul,
Nu mai dansez prin lume
Cu-o floare între dinți
Ca pe o amforă veche
Goală de vin și de arginți,
La țarm uscat,
Mă lapadă timpul...
Podoaba de mătăasă de mult a
dus-o vîntul,
Mi-e gol de luceferi și umărul
stîng

Parcă aștept să se răstoarne
pămîntul
Și ca-ntr-o cochilie în mine mă
strîng,
Dar viața-și continuă balansu-i
imens
Se-nalță și cade, se zbate și
umblă
Și eu rămîn cu ne-nțeleșul sens
Al clipei,
Albind în conul meu de
umbră...

Iată se-ntunecă

Iată se-ntunecă-n lume
Corbi de cenușă din aripe bat

Grădina mea de crini și de
legume
N-am pregătit-o încă de iernat
Mi se pare că încă-i prea de
vreme
Să am de-acum de rău păreri
Cînd auzeam încă poeme
Cum toamna le recită-n meri
Dar timpul sorocit să vie
Îmi dă tîrcoale pe-nserat
Îmi pun tristețea pe-o frînghie
Ca pe o rufă la uscat
S-o poarte vîntul și s-o ducă
Pe valul lumii-ndepărtat
Tristețea mea frunză de nucă-n
Grădina gata de iernat...

Și tot ce-a fost...

Și tot ce-a fost și nu mai este
Ne pare astăzi o poveste
Scrisă de noi, de amîndoi,
Stînd între soare și-ntră ploie
Purtînd cămășile de zale
Ale izbînzii trecătoare,
Mereu între frumos și-urit
Cu friul vieții după gît,
Flămînzii și nesătui nicicînd
De mărul dulce de pămînt.
Și iată, azi, pe amîndoi,
Ne bate-n lut palma de ploie
Și între umbre și lumini,
Încet ne facem rădăcini...

Eun adevăr recunoscut că cercetarea ecologică a luat proporții mondiale. Dezvoltarea impetuasă a tehnicii are urmări ambivalente: ușurează viața omului și munca pe care el o desfășoară; dar și creează premise pentru alterarea stării lui de sănătate și pentru perturbarea unor activități. Urmările negative sunt determinate de deteriorarea stării sănătății a mediului. Viața și sănătatea omului au devenit dependente de gradul de alterare a condițiilor de muncă existente în configurația ecologică. Menținerea bunei funcționalități a factorilor de mediu este o preocupare constantă a ecologiei contemporane și a programelor guvernamentale elaborate sub îndrumarea date de ecologie. Astfel ecologia a devenit nu numai o știință interdisciplinară care beneficiază de aportul multor discipline — biologie, medicină, geografie, climatologie, chimie, sociologie, psihologie etc. — dar și o disciplină generatoare de acțiuni practice menite să mențină buna funcționalitate a factorilor de mediu, să prevină degradarea lor sau să intervină pentru asanarea deteriorărilor ivite în mediul ambiant.

Ar fi un mod eronat și unilateral dacă am privi ecologia numai dintr-un punct de vedere preventiv, înțelegând prin ea o disciplină menită să împiedice degradarea mediului ambiant. În afară de această perspectivă preventivă, ecologia mai prezintă o direcție importantă de cercetare și acțiune. „E vorba de redresarea ecologică, asanarea sau refacerea deteriorărilor ivite în mediu ca urmare a ruperii echilibrului ecologic. Prin activitatea de asanare refacem posibilitățile normale de supraviețuire a organismelor. Cercetarea și acțiunea ecologică sunt chemate să acționeze în ambele direcții: prevenirea procesului de degradare a ambianței naturale și asanarea sau redresarea ecologică atunci când se constată în mediul ambiant dereglări periculoase pentru sănătatea omului. Din această perspectivă trebuie privită cercetarea ecologică efectuată în spațiul fizic, chimic, și psiho-social în care activează oamenii dintr-o așezare urbană sau rurală.

Oraș care dispune de un puternic sector economic și se află la o întretăiere de drumuri care leagă centrul Transilvaniei cu cel al Europei și Banatul cu Crișana, Aradul posedă un potențial industrial care va cunoaște o dezvoltare și mai intensă ca urmare a prosperării economiei libere. În ce măsură acest potențial conține și va conține factori de dereglare a ambianței ecologice? Iată o întrebare la care trebuie să căutăm răspunsuri. Dar configurația ecologică a orașului este

mai extinsă decât spațiul construit. Din zona periurbană se abat asupra orașului factori poluanți. Vestita fermă Ceala, Combinatul chimic din imediata apropiere a Aradului și exploatarea de uraniu de la Birzava sunt surse poluante care pot afecta orașul.

De existența unei cercetări ecologice organizate pe baze interdisciplinare în spațiul cultural-științific al Aradului nu poate fi vorba, deși încercări singulare pot fi remarcate. Un prim obiectiv general care trebuie să stea în atenția organizatorilor unei asemenea cercetări este investigarea interrelațiilor dintre grupurile umane din întreprinderi, instituții, școli și configurația ecologică în care ele funcționează. Activitățile în care sunt încadrate

circulație a diferitelor categorii de autovehicule rămâne o problemă dificilă pentru viitorul apropiat.

Sporirea numărului autovehiculelor, ușor observabilă în oraș, a determinat creșterea produșilor nocivi: oxidul de carbon, hidrocarburile, oxizii de azot. Suprafața portantă a unor drumuri e deteriorată și poluarea fonică e vizibilă. Între Piața gării și Piața Avram Iancu se înregistrează o veritabilă aglomerație de autovehicule. Ce concentrare de poluanți se înregistrează în această zonă? De aceea, restructurarea și sistematizarea sistemului rutier al Aradului a devenit o problemă acută. Un studiu atent în această direcție nu poate fi făcut decât pe baze interdisciplinare. Sistematiza-

VASILE POPEANGA

Cercetare și acțiune în configurația ecologică a Aradului

aceste grupuri umane se desfășoară într-o configurație ecologică în care acționează mulți factori dăunători pentru sănătatea omului. Desigur, interrelația dintre grupul de muncă și configurația ecologică are un caracter particular, specific, de la caz la caz, în funcție de ansamblul factorilor ecologici în care acționează diferitele grupuri umane. Dacă ne-am referi la o situație concretă, am înțelege mai bine specificul relației. Școala generală nr. 22 dispune de 24 de săli de clasă. Pentru mărirea numărului sălilor de clasă s-a renunțat la unele spații didactice auxiliare și s-a mărit numărul sălilor de clasă. Au fost amenajate 28 de săli de clasă în care au funcționat 63 de clase în cîte trei etaje. Se știe că învățămîntul în orele de după amiază — de la 15 și 30-minute la 19 — conduce la oboseală pronunțată a elevilor și din această cauză posedă un randament scăzut. E o școală aglomerată.

Aradul și împrejurările sale constituie o unitate funcțională de viață și de aceea e necesar să investigăm starea de sănătate a împrejurărilor orașului. Se cunosc supărările provocate în unele seri sau dimineți de substanțele odorante aduse de curenții de aer de la Ferma Ceala. Poluarea chimică și sonoră rămîn probleme ce trebuie să fie investigate de urgență datorită inconvenientelor pe care le produc. Dezvoltarea economică a Aradului și așezarea lui: la o intersecție de drumuri europene va determina în mod-cert poluarea provocată de creșterea atât de vizibilă a numărului autovehiculelor. Restructurarea rețelei de

rea urgentă a circulației implică trasarea unor rute ocolitoare care să protejeze centrul orașului de efectele poluante ale autovehiculelor grele.

O viziune ecologică modernă ne obligă să acordăm mai multă atenție rolului factorilor ecologici în dezvoltarea tinerei generații. Unele din clădirile școlare ale orașului sînt subdimensionate în raport cu populația școlară și din această cauză în unele școli procesul de învățămînt se desfășoară în două sau trei etaje, contravenind regulilor moderne ale învățămîntului. De asemenea, sînt reduse spațiile de joc și locurile de recreere pentru copii. La unele școli există distanțe mari între spațiul de predare și baza de practică. Unele școli ar putea fi parțial de poluate fonic prin perdele protectoare, iar la altele trebuie schimbat sistemul de încălzire prin renunțarea la combustibili fosili. Toate aceste situații, ca și altele, solicită efectuarea unui studiu temeinic al rețelei școlare a orașului.

O strategie de lungă durată privind perfecționarea condițiilor ecologice ale comunității umane arădene pornește tot de la un imperativ reparator: mărirea spațiilor verzi în raza orașului, amenajarea mai multor locuri de odihnă, asigurarea continuității spațiilor verzi din estul și vestul orașului printr-o perdea de arbori pe cele două maluri ale Mureșului, conturarea unei zone de rezidență secundară și sistematizarea întregii zone din stînga Mureșului. Prin aglome-

rarea sa umană, aflată în creștere, Aradul prezintă riscul nociv al aglomerației. Verile călduroase sînt greu de suportat de către virșnici, cardiaci, astmatici și suferinzi pulmonari. O gospodărire atentă a Aradului, ghidată de standarde ecologice, ar porni la depistarea spațiilor în care s-ar putea sădă pomi pentru a mări masa verde existentă în aria orașului și pentru a crea veritabile zone tampon între anumite întreprinderi și școli și zonele lor învecinate. Să ne referim la rolul protector al șirului de castani din fața Școlii Normale, care îmbunătățesc microclimatul din sălile de clasă și absorb o parte din decibeli produși de circulația intensă de pe Bulevardul Dragalina. Mici spații verzi cu rol protector ar putea fi amenajate și în alte părți ale orașului. E nevoie de un studiu interdisciplinar și mai mult chiar, de acțiune, care e specificul ecologiei. Ar fi binevenită introducerea în practica școlară a sărbătorii „Sădirii pomilor” și inițierea conducătorilor de școli în organizarea unor perdele protectoare pentru instituțiile pe care le conduc.

Asanarea ecologică a unor degradări ivite în spațiul nostru de viață implică acțiuni de gospodărire rațională. Mulți dintre noi trec zilnic pe lângă spații care au devenit maidane, așa cum e unghiul creat de străzile A. Șaguna și Mărășești, unde se depozitează gunoai de tot felul. Redresarea ecologică, solicită intervenții în terenurile degradate din zona de vest spre Pădurea Ceala; în spațiile neîngrădite din jurul liniilor ferate Arad — Bugeac și Arad spre București pînă la depășirea perimetrului urban. Acestora li se pot adăuga alte colțuri și spații neîngrădite care degradează înfățișarea orașului. Lucrările din Piața Mihai Vițeazul și din alte cartiere ale Aradului stagnează și sînt sursa unor percepții dezolante. Și informarea ecologică a fost de multe ori precară. N-am cunoscut gradul de poluare a Mureșului atunci cînd s-a produs. Că s-a produs ceva ne-au semnalat peștii morți. Unele spații de joc pentru copii s-au degradat sau li s-a schimbat destinația. Întregul spațiu al gării ar putea fi mai îngrijit. Circulația autovehiculelor grele pe strada A. Șaguna a devenit periculoasă pentru clădirile de pe această arteră. S-ar putea enumera și alte situații care solicită intervenții pentru redresarea ecologică a mediului în care trăim. În toate aceste situații este nevoie de acțiune. În perspectivă mai îndepărtată e nevoie de un studiu temeinic care să vizeze integrarea organică a spațiului din stînga Mureșului în complexitatea vieții orașului.

Pentru a forma conducerea secolului XXI, bătrînul președinte al societății „ME“ a creat în aprilie 1980, finanțînd-o sută la sută (6 miliarde de yeni sau 150 milioane de franci), școala Matsushita, de conducere și management. El însuși a selecționat prima promoție de 23 de elevi, toți la un nivel foarte ridicat, și 44 de profesori, dintre care 43 japonezi (universitari, savanți, inventatori, inclusiv rivalul său Masaru Ibuka — fondatorul firmei „Sony“ — industriași, scriitori — unul de literatură științifico-fantastică, profesori de arte tradiționale — unul pentru ceremonie de servire a ceaiului) și un străin, John Kenneth Galbraith. Scopul? Elevii săi să poată studia și elabora, timp de 5 ani, o filozofie de conducere și de management bazată pe o nouă concepție despre om.

De altfel progresul fulgerător al Japoniei se datorește cercetării. Zeci de mii de cercetători studiază viitorul producției. Anualele statistice arată că în 1975, guvernul nipon definea un program de studiere a circuitelor integrate foarte sofisticate, fiind alocat un buget de 1,3 milioane de franci pentru aceste componente cu care sînt e-

chipate ordinoarele și anumite produse electronice perfecționate. Și rezultatele nu au întârziat să apară. Căci Japonia este principalul producător al acestei memorii de elefant, necesare ordinoarelor. În domeniul electronicii, întreprinderile au cheltuit echivalentul a 5,5 miliarde franci.

Cînd acum cîțiva ani a apărut „IBM“, modelul 4300 ultraperfecționat, firma „Hitachi“ a avut nevoie doar de 3 luni pentru a scoate același model. Iar peste 6 luni, „Fujitsu“ prezenta unul și mai puternic. Și iată Japonia angajată și în bătălia biomasei (utilizarea rezidurilor, bălegarului, a orezului, în

JAPONIA (II)

NOTE DE CĂLĂTORIE

de Cosmin Valentina

Noile sectoare înspre care își îndreaptă atenția japonezii sînt programele de informatică, motoarele cu reacție și lichefierea cărbunelui (pentru care s-au cheltuit, în 10 ani, 67 milioane franci).

Victoriile în necruțătorul război economic se succed. ... Guvernul nu a investit decît 467 milioane de franci în cadrul unui plan total de 1,2 miliarde, pentru a-i răpi Franței poziția pe care o ocupa ca a doua țară din lume în acest domeniu.

producerea alcoolului carburant pentru automobile). Aceste tehnici de virf trebuiau vindute. Și s-au făcut pregătiri în acest sens. Ingineri de la „Toshiba“, vor învăța portugheza în Brazilia. „Hitachi“ angajează francofoni pentru a putea vinde în Togo, Coasta de Fildeș sau Benin. Și în fiecare an din ultimii 20, „Mitsubishi“, trimite doi ingineri în Taiwan să învețe chineza.

Revenind la Konosuke Matsushita, este demnă de reținut

una dintre ultimele sale propuneri, ce-au văzut lumina tiparului în cel de al 40-lea volum al său. După cum se știe, Japonia are un teritoriu util foarte restrîns. 70 la sută din suprafața sa e ocupată de munți. Cum mare parte din ei sînt neutilizabili, Matsushita propune nivelarea unei cincimi din această suprafață pentru a crea platouri uriașe. Lumea rămîne stupefiată, guvernul nipon refuză proiectul, dar Konosuke Matsushita crede în el și editează volumul, în speranța că mai tîrziu, Japonia va reflecta la propunerea sa ...

Este ora 14. La bordul aeronavei se servesc cafele, pepsi, înghețată și alcool slab. Prin hubloul, deasupra norilor, apare Fuji. În ritmul Sakurei, cursa pentru Tokyo ne poartă lin spre o supercivilizație. Coborîm treptat sub plafonul de nori și în timp ce reperăm primele așezări ale insulei Honsu din arhipelaful nipon, sîntem anunțați: „Stimați pasageri, peste cîteva minute vom ateriza pe aerodromul Narita din Tokyo. Temperatura aerului la sol: 23°C. Ora Beijingului: 13.30. Ora Tokyoului: 14.30. Vă rugăm cuplați-vă centurile de siguranță.“

ITALIA: Lunga serie de omucideri!

Nimic nu prevedea în dimineața acelei zile, marea dramă care avea să șocheze întreaga Italie. Avea să fie ultima dimineață a lui Paolo Borsellino

Magistratul Paolo Borsellino reținut ca succesor „natural“ a lui Giovanni Falcone, în lupta antimafia, și-a petrecut orele precedente atentatului cu soția Agnese și copiii Manfredi și Lucia (cealaltă fiică Fiameta era în călătorie în Indonezia), ca oaspeți la Villagrazia de Carini, a liderului sicilian al MSI, avocatul Giuseppe Tricoli, prietenul magistratului din anii universitari.

La ora 16,40 Borsellino și-a avizat agenții escortei (Emanuela Loi, Agostino Catalano, Walter Cusina, Claudio Traina și Vincenzo Limuli, morți în atentat și Antonino Vollo, rănit) să se pregătească de reîntrirea în Palermo.

Oficial nimeni nu cunoștea programul lui Borsellino.

PALERMO. Potența strategică și militară a mafiei a culminat prin ceea ce avea să se întîmple. Masacrînd prin explozia unei autobombe pe procurorul adjunct Paolo Borsellino și cinci agenți din escorta sa printre care și o femeie. 18 persoane au fost rănite. Atentatul a avut loc la ora 17 fix, în str. Mariaano D'Amelio, la numărul 19. Cînd artificierul „Co-sei Nostra“ a activat prin radio bomba care a aruncat în aer un automobil (un vechi „600“)

plin cu explozibil, parcat chiar înaintea porții, la intrare, magistratul mergea să-și viziteze bătrîna sa mamă și sora.

Deflagrația, de o violență inedită a fost un avertisment pentru întregul oraș.

Cînd forțele de ordine, pompierii și ambulanțele au sosit la fața locului, nu le-a venit să-și creadă ochilor.

Edificiul spre care se îndrepta magistratul era spintecat la bază, și cu semne de leziuni

avut loc paralel. Se cunoșteau de copii, liceeni se sfidau la fotbal, în cartierul lor.

Intrați în Magistratură s-a prezentat în aceeași zi la Palatul de Justiție din Palermo. Temperamental desigur și verși, mai sanguin Borsellino, mai reflexiv Falcone. La oficiul de instrucție din Palermo cei doi magistrați vor începe să colaboreze la sfîrșitul anilor '80, găsindu-se împreună în lupta Anti-mafia.

BORSELLINO — A UNSPREZECEA VICTIMA ÎN SICILIA ÎNTRE MAGISTRAȚI

consistente pînă la al cincilea etaj.

În jur de douăzeci de automobile ardeau, cadavre și resturi umanitare, erau peste tot pe asfalt.

Un haos indescrisibil. Corpul lui Paolo Borsellino era complet carbonizat cu brațul smuls de tot.

Medicii și infirmierele, în timp ce pompierii stingeau focul, se ocupau de răniți, în jur de 20, cei mai mulți chiriași ai edificiului cu nr. 19, prinși de unda exploziei. Pentru o porțiune de 200 de metri imagini de distrugere și moarte. Același mod în care a decurs atentatul pe autostradă asupra lui Giovanni Falcone.

Dar cine erau cei doi? Borsellino și Falcone.

Poveștile lui Paolo Borsellino și a lui Giovanni Falcone au

mafia, declarîndu-se cel mai mare dușman al mafiei.

Însă candidatul nu a mai ajuns să fie ales.

Cit de asemănătoare le-a fost viața ca și moartea!

Seria atentatelor în Sicilia și magistratilor după război, este deschisă de aceea a judecătorului Agostino Pianta, ucis la 17 martie 1969, în tribunalul din Nicosia. (Enna)

● Palermo, 5 mai 1971 — Pietro Scaglione (65 ani). Procurorul Republicii este ucis, cu o rafală de mitralieră.

● Palermo, 25 septembrie 1979 — Cesare Terranova, judecător Instructor al tribunalului din Palermo este ucis cu gloanțe de pistol și carabină.

● Palermo, 6 august 1980 — Gaetano Costa (54 ani) Procuror Republican din Palermo, e ucis cu gloanțe de pistol.

● Valderice (Trapani) 25 ianuarie 1983 — Giangiacomo Ciacco Montalto (40 ani) substituentul procurorului Republican al Tribunalului din Trapani, e ucis cu gloanțe de pistol.

● Palermo, 29 iulie 1983 — Rocco Ghinnici (58 ani) este ucis de o bombă comandată prin radio.

● Trapani, 14 septembrie 1988 — Alberto Giacconelli (69 ani), Președintele secțiunii Tribunalului este ucis cu gloanțe de pistol.

LELIANA VALENTINA
PARVULESCU

Aparută în anii 1917-1918, adică într-o perioadă în care marile organe de presă arădene amuțiseră. „Antologia” editată în Biblioteca Semănătorul avea menirea de a continua propagarea culturii românești în rîndurile poporului din Transilvania, substituindu-se acestor organe de presă, care fuseseră zugrumate de către autoritatea statală în anii războiului.

După Unire activitatea editurii stagnează pentru scurt timp, ca apoi să-și reia șirul aparițiilor cu încă o și mai mare impetuoșitate. De astă dată profilul operelor tipărite se situează sub o altă constelație. Dacă volumele apărute înainte de 1918, puteau fi apropiate de contextul curentului sămănătorist, cărțile apărute după Unire gravitează mai degrabă spre o bună literatură de factură modernistă. Cam în aceeași perioadă cînd Biblioteca Semănătorul își relua activitatea, la Arad se stabiliseră cîteva dintre reprezentanții de seamă ai modernismului. Aron Cotruș, care este consilierul literar al editurii, locuia la Arad încă de dinainte de 1918. După Unire se stabilesc aici, ca profesori la Liceul Moise Nicoară, Al. Stamatiad și Perpessicius. În 1925, adică tocmai în anul cînd activitatea editurii își mărește simțitor numărul aparițiilor, poetul Al. T. Stamatiad scoate la Arad eleganta revistă de nuanță simbolistă „Salonul literar”, care reușește să adune în paginile sale pe unii dintre cei mai prestigioși protagoniști ai simbolismului: Ion Minulescu, Eugeniu Ștefănescu-Est, Theodor Solacolu, Eugeniu Speranția, precum și pe alți scriitori de factură modernă, ca: Eugen Lovinescu, Tudor Vianu, D. Nanu, Al. Gherghel, V. Demetrius, Em. Bucuța, ș.a. Aron Cotruș, care făcea și el parte din grupul Salonului literar, obține de la acești autori manuscrisele unor opere originale inedite, pe care le va tipări mai apoi în Biblioteca Semănătorul. Deși Salonul literar a apărut doar un singur an, revista produce un reviriment în viața culturală a Aradului, constituind cel mai important moment literar din anii de după Unire. Într-o vreme cînd literatura ardeleană mai fructifica teme provenite din orizontul rural, revista lui Stamatiad își familiarizează cititorii nu numai cu o tematică nouă, cu o estetică nouă, ci și cu nume care circulă tot mai insistent în anii de după primul război mondial, nume care peste puțin timp vor determina profilul și măsura epocii. Revista influențează și structura tematică a colecției Bibliotecii Semănătorul, favorizînd drumul unor scriitori care se situau la antipodul tradiției și prin aceasta aduce un aport

important la promovarea modernismului în Transilvania.

Este interesant de remarcat că în anii 1925-1926, din cele peste 100 de numere apărute, aproximativ 80 de titluri de cărți — peste 20, adică mai bine de o pătrime, sînt din domeniul istoriei, criticii și teoriei literare, psihologiei și sociologiei. Istoricul Ștefan Mateș este înscris în catalogul Bibliotecii Semănătorul cu trei volume de istoric, toate abordînd legături ale Transilvaniei cu celelalte două provincii românești de dincolo de munți. Nicolae Iorga publică în colecție volumul „Viața românească, în Ardeal”, iar Onisifor Ghibu tipărește și el două cărți de istorie. Dar domeniul cel mai bine reprezentat este cel al criticii și istoriei literare, unde vom întîlni nume care în perioada interbelică au ridicat critica și istoriografia literară la un nivel. Tudor Vianu își publică în 1926 „Masca timpului”, Perpessicius „Repertoriu critic”, Eugen Lovinescu: „Figuri ardelene” și din Tacit „Pagini asupra epocii împăratului Traian”. N. I. Herescu tipărește un volum

de „Versuri”; V. Demetrius: „Nuvele alese”; Elena Farago: „Scrisori”; George Mihail Zamfirescu: „Magnolia”; Lascarov Moldovanu: „Fabule și satire”; Ion Congrozi: „Signor Barthelott”; Ion Agîrbiceanu: „Visurile mele”. Dintre scriitorii tineri, care au reușit să-și cîștige un loc onorabil în literatura transilvană interbelică, editura promovează pe poetul Teodor Murășanu, cu volumele „Cioaburi de oglindă” și „Lumini suflete de vînt”, pe scriitorul de factură sămănătoristă Volbură Poiană Năsturaș, cu volumele „Ion Burduf” și poemul național „Fata din Ardeal” și pe prozatorul Septimiu Popa. Restul cărților tipărite se datorează unor scriitori mai ales din Transilvania, cu destulă circulație în epocă, dar care astăzi au fost dați uitării.

Trebuie să notăm că editura a tipărit și cîteva traduceri din literatura universală, printre care: Ch. Lebrun „La mielul alb”, în traducerea lui D. Nanu; Goethe: „Ifigenia în Taurida”, în traducerea lui Virgil Tempeanu; Aristofan: „Păsă-

tr-o scrisoare” a lui Lucian Blaga, adresată lui Oscar Walter Cisek, căruia Blaga încercase să-i aranjeze prin Aron Cotruș editura unui volum în Biblioteca Semănătorul: „În ce privește publicarea articolelor tale de critică artistică i-am scris lui Cotruș; astăzi i-am primit răspunsul. Sunt dispuși să-ți tipărească volumul, dîndu-ți un onorar de 3000 lei. Te rog prin urmare să-ți aduni criticile și conferința despre care îmi amintea și să le trimiți fără întîrziere lui Aron Cotruș, Arad str. Avram Iancu 2. Dacă zic „fără întîrziere” nu înseamnă că volumul va apare tocmai așa de curînd, deoarece au multe manuscrise, dar e bine să dai manuscrisul ca să-ți primești numărul în bibliotecă³. Este în aceste rînduri un omagiu pe care Blaga îl aduce indirect Bibliotecii Semănătorul. Stăruința cu care îl îndeamnă, pe Cisek să-și primească numărul în bibliotecă și numărul mare de manuscrise despre care îi scria acestuia că își așteptau rîndul, demonstrează în mod clar că editura ardeleană se bucură de o bună faimă în rîndurile conducerilor din perioada interbelică. De altfel însăși numele acelora care au apelat la oficiile acestei editurii sînt edificatoare. Cite dintre editurile transilvane se pot mîndri că au promovat scriitori ca Tudor Vianu, Perpessicius, Lucian Blaga, Aron Cotruș, Eugen Lovinescu, Nicolae Iorga, Ion Marin Sadoveanu? ... și mai ales într-o vreme în care aceștia nu cuceriseră încă pozițiile fruntașe din istoria literaturii noastre. ?..

Continuatoare a generoaselor tradiții culturale ale Aradului, Biblioteca Semănătorul poate fi socotită printre marile fapte de cultură pe care le-a generat acest colț de pămînt. Preluînd mesajul unității noastre culturale de la glorioasele gazete arădene Tribuna și Românul, ea a difuzat în rîndurile poporului valorile culturii naționale într-o vreme cînd graiurile presei amuțiseră din cauza armelor, iar după înfăptuirea unității naționale, într-o Românie care căuta să-și dureze o nouă boltitură spirituală, modesta editură ardeleană, prin cărțile tipărite, a știut să promoveze valorile autentice, tipărind mai ales talentele tinere, care în deceniile următoare au fixat dimensiunile unei noi etape culturale, ridicînd literatura noastră la nivel european.

LUCIAN EMANDI

Biblioteca „Semănătorul” de la Arad (II)

de „însemnări literare”; Ion Marin Sadoveanu: „Dramă și teatru”; Sextil Pușcariu: „Literatura română”; Horia Teculescu: „Scriitorii ca luptători pentru unirea neamului”; Al. T. Stamatiad: „Cîteva scriitori”. Din domeniul filozofiei, psihologiei și sociologiei, editura publică două volume de Lucian Blaga: „Fețele unui veac” și „Ferestre colorate”; Eugeniu Speranța: „Psihologia individuală și socială” și Const. Surdețeanu: „Introducere în sociologia lui Auguste Comte”. Cărțile de popularizare a științei sînt de astădată mai puține. Singurul Gavril Todică publică două asemenea opuri: „Urgiile naturii” și „Epidemiile”.

La capitolul literatură repertoriul operelor publicate este și el destul de divers. De o bună publicitate s-a bucurat Alecsandri, din care Biblioteca Semănătorul publică două volume de versuri și trei de teatru. Dintre scriitorii vechi mai sînt editați Grigore Alexandrescu și Andrei Mureșanu. Întîlnim însă și la acest capitol nume din noua generație. Emil Isac își tipărește două volume: „Cartea unui om” și „Notițele mele”; Aron Cotruș publică un volum

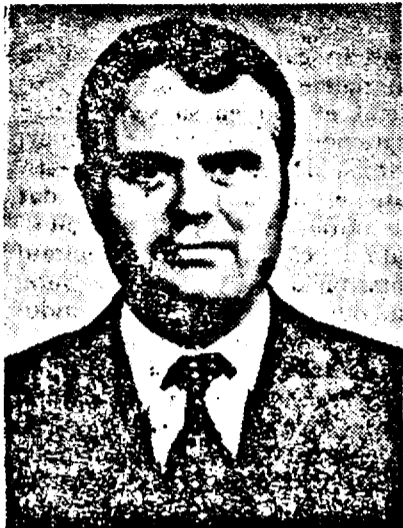
„rile”, în traducerea lui St. Bezdechi; Knut Hamsun: „Zaheu”, tradus de Zaharia Stancu.

În primăvara anului 1926, editura își încetinește ritmul activității, sistînd aproape cu desăvîrșire publicarea unor noi tipăriri, astfel că în anii 1927-1928 nu mai apare nici o operă nouă. Se tipăresc în schimb ediții din aparițiile mai vechi, epuizate deja. Din păcate aceste ediții succesive, tipărite pentru reîmprospătarea stocurilor, în afară de cazuri cu totul singuratiche, ca de ex. vol. IV al Antologiei scriitorilor români, — nu au fost niciodată marcate, pentru a se putea stabili numărul ediției. Știm însă precis de la unii dintre conducătorii Tipografiei Diecezane că oricînd ori se epuiza o carte din Biblioteca Semănătorul, se tipărea o nouă ediție, dar că această nouă ediție nu era marcată în nici un fel. După această dată cîteva noi apariții, puține la număr, încheie activitatea acestei editurii care s-a bucurat în epocă de o bună apreciere din partea scriitorilor și de o largă răspîndire, mai ales prin satele transilvane. Pentru a demonstra aprecierea de care se bucura în rîndurile scriitorilor, vom cita un fragment din-

NOTE:

1. Revista „Manuscriptum”, anul III, Nr. 4(9) 1972, pag. 105 (Corespondența Lucian Blaga — Oscar Walter Cisek).
2. Ion Clăpoteș: „Antologia scriitorilor români” — Biblioteca Semănătorul Arad, vol. I, nr. 27-28/d, pag. 5.
3. Revista „Manuscriptum”, anul III, nr. 4 (9) 1972, pag. 104.

La revedere, Barcelona! Pe curînd, Atlanta!



— Domnule director, bun venit acasă. Ați avut prilejul de a fi martor ocular direct, la ediția 1992 a Jocurilor Olimpice de la Barcelona. În ce calitate vă-ați deplasat în Spania?

— Am participat la Olimpiadă ca invitat al Ministerului Tineretului și Sportului, al Comitetului Olimpic Român și am făcut parte din delegația României, fiind acreditat ca specialist. Vreau să menționez că au mai fost prezenți directori ai O.J.T.S. de la Bacău, Galați, Constanța, Argeș, Brașov, precum și cel al Clubului sportiv „Cetate” Deva. Tuturor, la propunerea Comitetului Olimpic Român, mi s-au înmănat din partea Comitetului Olimpic Internațional, diplome și medalii jubiliare ale J.O.

— După cum se știe, prima medalie a delegației noastre, a fost cîștigată de un reprezentant al sportului arădean. Vă mai amintiți reacția la „bronzul” lui Traian Cihărean?

— Cum să nu, un eveniment atât de plăcut nu se uită ușor. Traian Cihărean era unul dintre favoriții concursului de haltere la categoria 52 kg. Confirmându-și valoarea, el a urcat pe podium și a produs o mare bucurie în sala de concurs. Doamna Lia Manoliu și-a manifestat satisfacția pentru acest debut al delegației române, dar și regretul că tot, în prima zi, Sorin Babii ratase cîștigarea unei medalii care, la un moment dat părea de aur.

— Apropos de halterofiliul nostru. Există un anumit conflict între Traian Cihărean și FRH? De ce?

— Se vorbește că ar avea un conflict cu Federația Română de Haltere. Mai precis cu secretarul general al FRH, prof. Baroga, la adresa căruia Cihărean ar fi făcut niște afirmații deranjante. Cred însă că acestea sînt niște probleme personale pe

care Traian și le va rezolva singur.

— Cite județe au avut reprezentare la Olimpiada '92?

— Nu cunosc cu precizie numărul, pentru că mulți sportivi sînt raportați de două județe, așa cum este cazul celor transferați în cadrul ciclului olimpic. Vă pot spune însă că la Barcelona, în afară de Traian Cihărean, au mai fost și alți sportivi foști arădeni: Sorin Babii (tir), Veronica Cogeaneu Cochelea (canotaj), Adrian Ciupe (judo), aceștia reprezentînd în acest moment, cluburi sportive din București.

— Cum s-a revanșat Ministerul Tineretului și Sportului față de jud. Arad, care a avut participanți la Jocurile Olimpice?

— M.T.S. și C.O.R., pentru a cinsti rezultatele valoroase ale sportivilor români, au organizat în data de 28 august la București, festivitatea de premie-

performanță pe temeieri reale, în concordanță și cu subvențiile pe care le vom primi din partea Ministerului Tineretului și Sportului.

— Domnule director, ne-ar interesa cum vi s-a părut organizarea Olimpiadei de la Barcelona? A fost precum imaginea idilică prezentată pe micul ecran?

— Organizarea Olimpiadei marcată de acea deschidere magnifică, s-a dovedit pe toată durata ei, a fi un mecanism foarte bine reglat. Un lucru extraordinar mi s-a părut faptul că programul de desfășurare difuzat la începutul întrecerilor, s-a respectat cu mare strictețe. De fapt, totul fiind computerizat, uitai că mai sînt și arbitri. Poate că au mai fost și unele minusuri, dar ele pălesc în fața aprecierilor despre un lucru care a încîntat o lume

der că nici un efort nu ar fi prea mare pentru ca timp de trei săptămîni, întreaga lume să fie conectată la un imens spectacol al umanității și cu privirile ațintite spre orașul care găzduiește o asemenea întrecere.

— De-acum începe un nou ciclu olimpic. Așadar, putem spune: „La revedere, Barcelona! Pe curînd, Atlanta!” Avem perspectiva unei participări arădene și la o olimpiadă americană?

— Începînd cu Olimpiada 1976 de la Montreal, Aradul a cîștigat medalii la toate edițiile, situîndu-se pe locuri fruntașe în clasamentul pe județe. Este o mare mîndrie pentru noi această performanță, care în același timp ne și obligă. Vom pregăti noul ciclu olimpic în așa fel, încît și la a 26-a ediție de la Atlanta, Aradul să fie prezent și, bine-nțeles, să pungeze cu medalii. La cine ne gîndim? Surprizele pot fi multe și pot să apară pe parcurs. Totuși, noi eontăm pe Traian Cihărean, pe fratele mai mic al acestuia, pe Mihaela Benea (cuiac-UTA) care este recentă campioană națională de juniori, etc. Înșă, repet, un ciclu olimpic durează 4 ani și în această perioadă de timp, totul este posibil, și impredictibil.

— Vă mulțumesc și închei cu o ultimă întrebare: care vi se pare cea mai mare problemă actuală a sportului românesc?

— Sportul românesc, trebuie să fim cinstiți, se află în acest moment la ora unui bilanț onorabil. Cred că este cel mai prielnic moment de a accelera perioada de tranziție. Profesionalismul trebuie să-și întreprindă pe făgașul normal de legalitate, trebuie găsite rezolvări la problema susținerii materiale a sportului și, din păcate, legea sponsorizării continuă să întîrzie. Regret, dar am obligația să o spun, sînt numeroase secții cu rezultate valoroase care sînt pe cale de destrămare.

Și pe viitor, în marea performanță, rămîne valabilă problema găsirii elementelor de excepție și asigurarea acestora a celor mai bune condiții de pregătire constînd din bază materială, condiții socio-profesionale, tehnicieni cu vastă experiență. Aprecîem că în Arad, aceste lucruri se pot realiza și performanța sportivă arădeană va avea un cuvînt de spus pe plan național și internațional.

Interviu realizat de
DAN PĂRVULESCU

Interviu cu domnul CORNEL MARIAN, directorul Oficiului Județean pentru Tineret și Sport Arad

re a olimpicilor noștri. Desigur, s-a afirmat de multe ori că la nivelul sportului arădean, baza materială este deficitară. Atletismul, de exemplu, este vitregit total prin dezafectarea stadionului Gloria, lucru ce face ca un grup valoros de antrenori și sportivi să nu-și poată desfășura activitatea la nivelul posibilităților pe care le au. La Arad am avut discipline prioritare: tirul, canotajul, gimnastica, tenisul de masă și halterele. Ținînd cont de noile condiții privind baza materială, cit și de fondurile bănești, împreună cu unitățile sportive vom trece la așezarea sportului de

întreagă.

— Credeți că țara noastră ar putea să-și asume responsabilitatea de a organiza o olimpiadă?

— Îmi este greu să mă pronunț. Organizarea unei asemenea manifestații are niște implicații deosebite în economia unei țări, dar și multe foloase. Este necesară construirea unor baze sportive la cel mai înalt nivel de dotare, care intră apoi în circuitul de folosință curentă. Se pot realiza mari venituri bănești, iar popularizarea care se face are un rol benefic în activitatea viitoare. Consi-

MEDALII OLIMPICE

ANUL	AUR	ARGINT	BRONZ
1976	—	—	2 Codreanu R. Lazăr Barta E.
1980	—	1 Eberle E.	2 Răcilă Valeria Eberle Emilia
1984	1 Răcilă Valeria	—	—
1988	—	1 Cogeanu V.	1 Cogeanu V.
1992	—	—	1 Cihărean Tr.

După o întrerupere de zece ani,

Noi convorbiri cu medicul IULICĂ VOINEA

E. Ș.: Domnule doctor Iulică Voinea, peste câteva luni se vor împlini zece ani de când v-am luat primul interviu. Astăzi, când discutăm, ne aflăm în aceeași sufragerie în care am început dialogurile noastre cu zece ani în urmă. Acum totul mi se pare cât se poate de firesc, de normal. Însă în 1983 — vă mărturisesc acum după aștia ani — mă cuprinsese o frică și o emoție aproape de nedescris! Până la acea dată nici un ziarist din presa locală, arădeană, nu a avut curajul să se apropie de casa dvs.! Singurii reporteri care

au îndrăznit, până la acea dată, să se apropie de medicul veterinar Iulică Voinea din Arad au fost Dumitru Graur și Sorin Postolache de la revista „Flacăra” din București. În acea vreme casa dvs. se afla sub un „filaj” diabolic, iar convorbirile din interior erau „captate” într-un Car de transmisie al Radio - Televiziunii, care instalat la circa 35-40 de metri, pe digul falezei Mureșului. Norocul meu a fost acela că în momentul respec-

tiv nu am cunoscut nimic din aceste lucruri. Știam doar că nu este voie să se scrie în presă despre medicul veterinar Iulică Voinea, întrucît ați adresat într-o farmacie din Arad, cuvinte jignitoare la adresa primei doamne de atunci a țării, jignind-o grav pe „tovarășa academician, doctor, inginer Elena Ceaușescu”, că nu se preocupă să existe medicamente îndestulătoare pentru copiii nou născuți! Putea să vă fie fatal! Ați avut însă noroc, ați fost apărat de ziaristi, de scriitori, de oameni cu funcții înalte la acea vreme, cărora medicamentul preparat de dvs. le-a făcut bine, salvându-i pe mulți de la moarte! Ulterior, după primele trei pagini, despre activitatea dvs., pe care le-am publicat în revista „VATRA”, au fost trimiși la Arad, „cu misiune specială”, doi colonei de securitate din București, întrucît în cei de la Arad nu se avea, probabil,

suficientă încredere! Coloneii aveau misiunea să stea de vorbă cu bolnavi cărora le-a făcut bine medicamentul preparat de dvs., iar prin intimidare să-i oblige pe cei intervievați de mine, să-și retragă declarațiile făcute, pentru a nu se cunoaște public numele medicului care i-a vindecat! Astfel am aflat, de la cei amenințați, că „oaspeții nepoftiți la Arad” se aflau în „slujba marii chimiste a țării”, care intenționase la început să „preia” invenția medicului veterinar, Iulică Voinea din Arad! Stupefiat, am luat legă-

„Cu câteva minute înainte de-a intra în casa dvs. (Arad, str. 9 Mai, nr. 20), am intrat în fața porții de la curte foarte mulți bolnavi sau rude ale acestora, oameni necăjiți, veniți din cele mai îndepărtate județe ale țării, pentru a vă ruga să le oferiți medicamentul pe care îl preparați singur, după o metodă originală, și care s-a dovedit că are rezultate miraculoase în vindecarea diverselor boli de origine cancerosă. Pentru a întregi „spectacolul” pe care-l priviți în fiecare dimineață de la geamul apartamentului dvs., amintesc că și în această zi de început de februarie (1983), la numai 30 de metri în fața casei, lângă digul falezei Mureșului, cițiva oameni bolnavi au aprins un foc pe care îl întrețin cu vreascuri culese de sub sălcii de pe malul râului. Acest foc, înălțat sub cerul liber, mă face să cred că cei care l-au aprins, pentru a se încălzi, așteaptă aici de cu noapte pentru a se afla printre primii la rând. Pe fețele zecilor și zecilor de oameni ce vă asaltează casa și vă imploră să le oferiți medicamentul preparat de dvs. am citit multă, multă resemnare, dar și o undă de speranță. În fața unei asemenea imagini de-a dreptul bizare, pe care o contemplați de la ferestra apartamentului în care locuiți, ce gânduri, ce amintiri i se declanșează în mintea medicului veterinar de astăzi?”

(Aceasta a fost prima întrebare pe care i-am adresat-o, cu zece ani în urmă, medicului veterinar Iulică Voinea, la începutul unui serial publicat în revista „VATRA”, serial care, după șase numere de revistă, a fost întreruptă brusc, la presiunea autorităților politice ale vremii).

tura telefonică cu regretatul scriitor Romulus Guga, pe atunci redactor șef al revistei „VATRA”, care mi-a „ordonat” să nu cedez la nici un șantaj, asigurându-mă că voi fi apărat (numerele de revistă cu interviurile mele se aflau deja și pe masa primului-ministru de atunci), asigurându-mă, totodată, că manuscrisele care urmau să fie sustrate din redacție, se aflau sub protecție, într-o casă de fier... Dar toate acestea acum au rămas povești, deoarece între timp s-au schimbat multe lucruri în România! Astăzi, fiind vă propun să reinno-dăm dialogurile începute cu zece ani în urmă, întrerupte brusc în urma intervenției oficialităților politice ale timpului, vă întreb ce a mai făcut Iulică Voinea și nu s-a cunoscut de către cei care i-au urmărit activitatea, precum și ce mai face în prezent medicul veterinar Iulică Voinea?

I. V.: Domnule Șimândan, eu cred că ați greșit, ori că ați fost prea indulgent când ați afirmat că s-au schimbat multe lucruri în România! Nu s-a schimbat nimic deosebit! Văd că dumneata vii tot pe jos la mine, alții deja au mașini „străineze”, cum spun țiganii noștri! Ești tot așa de modest ca și înainte de evenimentele din decembrie '89; ai rămas pe mai departe un ziarist cu extrem de mult bun simț! Cred că partea proastă a începerii noastre în viață a fost aceea că dumneata te-ai apucat, după fa-



rești în cazul unor epidemii la animalele partidului. Deci oficial el spunea să se respecte tratamentul medicilor veterinari trimiși de partid, dar în realitate el urma tratamentul dat de mine! A fost un om bun! Iată, că și în regimul totalitar au fost și oameni buni, nu numai oameni răi la conducerea unor sectoare de activitate. Apoi ce să vă mai spun de parcul de vânătoare de la Adeu, unde nu aveau voie să vineze muritorii de rind, decît marii demnitari, în frunte cu Ceaușescu! Am mărit numărul de fazani de la 4.000 la 16.000, în calitate de slugă la același stăpîn la care erai slugă și dumneata! Nu mai că dumneata după ce ai fost cenușereasă la comuniști, la noii revoluționari ai ajuns, la un moment dat, oaia neagră! A fost o rușine! E. Ș.: Mie nu mi-a fost ridicată rușinea ce am scris nici înainte de evenimentele din decembrie '89 și nici după această dată, întrucît am servit, cred eu, numai adevărul și pe cei oprimați.

Printre altele,

am avut curajul „nesăbuit” să scriu și despre dvs.!

I. V.: Chestiunea aceasta trebuie nuanțată domnule Șimândan! Pentru că dumneata și cu mine, o să vezi că este așa cum spun eu, am fost doi oameni care nu ne-am știut „orienta”. Nu știu cîți dintre ziaristii așa-zisi revoluționari de astăzi au ca și dumneata două facultăți și mai multe cărți publicate! Ei, deși nu au, am fost în „față”, la „plăcinte” înainte, și sînt în „față” la „plăcinte” și astăzi, singurul lor merit fiind acela că și-au schimbat, ca și lupul, părul, dar năravul, ba! Dar despre aceste lucruri, despre oportunistii de ieri și de astăzi, vă propun să discutăm în secvența următoare!

(Va urma)

Convorbire realizată de
EMIL ȘIMÂNDAN

RELIEF

Supliment literar - artistic și didactico-științific editat de „CURIERUL ARADULUI”.
Redacția: Bulevardul Revoluției nr. 81,
2900 ARAD

Apare luna, Tiraj maxim: 10.000

Redactor șef: EMIL ȘIMÂNDAN

Echipa de serviciu: Tehnoredactor: M. Călătean, Culegere: I. Csiki, Paginator: I. Nagy, Corectură: C. Iftimie.

Tiparul executat la
S.C. „Gutenberg” S.A.
ARAD